

DIENOS KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

Europa rimtai susirūpinus savo rytojumi. Karo dujų visur pilna. Militaris pasiruošimas visur yra didesnis, negu pasaulinio karo išvakarėse. Net šaltakraujai angalai susirūpinę, kas bus, kai Etiopijoje apsisistos lietūs ir Klaidoj įvyks krašto seimelio rinkimai. Hitleris grūmoja Lietuvai ir tarkininkams prisk' usiems Klaidėdos kraštą Lietuvai. Peritą sekmadienį Hitlerio kalba pasakymta reigstagui, aiškiai rodo, ko siekia vokiečiai Pabalty.

Viduržemio jūroj Anglija ir Italija koncentruoja karo laivynus.

Amerikos Jungtinių Valstybių diplomatai mano, kad Europos karingai nusistatūsiosios valstybės labiau reikalingos paskolos, negu armijos. Jie varo propagandą, kad ši šalis nuo tokių paskolų susilaikytų.

Amerikos Jungtinių Valstybių Steito Sekretorius taip pat priminė Italijai ir Etiopijai Kellogg-Briando taikos paktą, kurį abi šalys yra pasirašę. Tas paktas reikalauja visus ginčus risti taikiu būdu.

Pietinės Afrikos Unijos delegatas Charles Theodorė le Water rugsėjo 13-tą Tautų Sąjungos susirinkime, Genėvoj, pareiškė nuomonę, kad prasidėjus Italijos-Etiopijos karui, afrikiečiai gali sukilti ir nusimesti europiečių valdymo jungą.

Rugsėjo 23—26 dienomis Cleveland, O., įvyks Septintas Eucharistinis Kongresas. Tokie kongresai katalikų veikime sudaro labai svarbų įvykį. I tokius kongresus suvažiuoja Bažnyčios vadai, įvairių šalių dvasininkai ir tikintieji. Kam tik ištekčiai ir laikas leidžia, vertėtų dalyvauti šių metų Eucharistiniam Kongrese.

LRKSA Prezidentas, "Draugo" redaktorius L. Šimutis painformavo Lietuvos spaudą, kad Amerikos organizuoti lietuviai katalikai remsią Draugiją Užsienio Lietuviams Remti, kaip lietuviškumo palaikytoją Lietuvos išėviuose. DULR iš savo pusės turėtų išleisti valdybon atatinamą skaičių katalikų. Toliau, p. Šimutis nurodo, kad Amerikos lietuviai katalikai nori, kad Lietuva palaikytų gerus santykius su Šventuoju Sostu, išėvių kraštams skirtų nesrovinius konsulus ir kad grąžintų šaliai demokratišką būdu renkama seimą.

Republikonų partijos vadai vėl pradėjo smarkiai kritikuoti Prezidentą Rooseveltą, laikydami jį pasitikėjimo nestojusi oficialu. Ešą. Prez. Roosevelt sulaužęs duotąją priesaiką pildyt šalies konstituciją, uzurpavęs Kongreso funkcijas, suvaržęs spaudos laisvę ir diktatoriškam priemonėn valdąs šalį. Na, ir gązdina Prezidentą Rooseveltą 1936 metų rinkimais. Kaip ten bus su tais rinkimais, tuo tarpu nežino nei patys republikonai. Bet įdomu, ka, republikonų manymu, turėjo daryt Prezidentas, kai šalies ekonominis gyvenimas galvotrūkičiais ėjo prie chaoso, bankai ir kitos finansinės įstaigos kasdien šimtais bankrotavo ir užsidarinėjo. Gal turėjo sėdēt sudėjęs rankas ir laukt, kad kritiški laikai savaimi nuslinktų, kaip kad jie užėjo?

Nesenai išsiskirstęs atostogoms 74-sis Kongresas tikrai sunkiai dirbo ir daug nuveikė. Jis priėmė 840 naujų įstatymų. Tiesa, iš tų 63 įstatymus Prezidentas Roosevelt vetavo.

Naziai savo partijos vėliavą (svastiką) pavertė Vokietijos nacionaline valstybine vėliava. Visi šalies gyventojai turės prieš tą ju vėliavą lenktis ir atiduot jai pagarbą.

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 38

KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS, RUGSĖJO-SEPT. 19, 1935

VOL.-METAIX

"ELTA" APIE ŪKININKŲ RIAUŠES IR SUSIRĖMIMUS SU POLICIJA

Prieš kurį laiką Suvalkijos ūkininkų tarpe prasidėjo agitacija. Susirinkimuose buvo raginama statyti Vyriausybei įvairius reikalavimus, kaip štai: sumažinti per pusę skolas, likusias gī pusės mokėjimą atidėti ilgam laikui, sumažinti per pusę jau sutartas išmokėti dalis, nustatyti aukštą kainą rugiams — 12 lt., kviečiams — 15 lt., duoti visiems nemokamai miško kurui ir remontui, atleisti nuo žemės mokesčio ir pan.

Sukurstyti tokiais ir kitais demagogiškais reikalavimais, kurių didžioji dalis ne tik mūsų, bet ir šių dienų Europos ūkio sąlygomis yra visiškai neįvykdoma, kai kurie ūkininkai išėjo į kelius ir pradėjo trukdyti maisto produktų pristatymą į miestus.

Yra aiškių davinų, kad šis bruzdėjimas Suvalkijoje buvo keliamas svetimų valstybių agentų ir Lietuvos priešų laukiamas.

Prireikė policijos įsikišimo tvarkai sugrąžinti. Tačiau agitatorių kurstoma minia, prie kurios prisiplakė komunistai ir šiaip blogos valios žmonės, pasipriešino negausiai vietos policijai. Tokio pasipriešinimo pasėka buvo apgailėtini susirėmimai su policija rugpiūčio 27 d. Prienuose, Butrimonyse ir Veiveriuose, kurie neapsiėjo be aukų. Smarkiai sužeisti keturi policininkai, o trys asmenys, iš puolusios policininkų minios, nuo gautų susirėmimų žaizdų jau mirė. Be to, yra keliolika lengviau sužeistų. Sukurstyta minia sudaužė ir sugadino policijos mašinas, padarydama išdui per 20,000 litų nuostolių.

Atvykus į susirėmimo vietas policijos rezervams, tvarka buvo visur sugrąžinta ir nukentėjusiems suteikta medicinos pagelba.

JUOZO PILSUDSKIO TESTAMENTAS

Pilsudskio testamentas, pranešų spaudos tikrinimu, tikrai yra buvęs, bet maršalo artimieji jį sunaikino. Tačiau prieš sudeginant, pavyko jis nufotografuoti ir nuotrauka yra tikrose rankose. Pilsudskis tikrai rašė: "Jei jūs, lenkai, nesugebėsite padorū ir demokratiškų pretekstu užimti visą Lietuvą ligi Palangos, tai nejudinkite jų, lietuvių visai. Atiduokite jiems net Vilnių su lietuviškais ir gudiskomis apylinkėmis. Tada jie bus stipresni ir sugebės geriau apsaugoti Baltijos jūrą nuo rusų negu jūs iš Varšuvos." Nepasitikėkite vokiška taika. Neduokite vokiečiams įsigalėti Baltijos pajūryje. Budėkite dėl Klaidėdos likimo netgi budriau, negu dėl Gdanskio. Nes kai tik Baltijos jūra virst "vokiečių bala," Lenkijos savarankiškumo dienos bus suskaičytos." Tokio pat likimo susilaukė ir P-skio asmenis memuarai (atsiminimai), kur labai nepalankiai buvo apibūdinama visa lenkų tauta, lengvai ligi istorijos besientuziazmuojanti ir dar lengviau atauštanti, nepatvari, klastinga ir pagirinė. — Panašiai rašė jau gegužės mėnesio savo numeryje "Le messenger des Nations." Dabar tie nurodymai ir opinijos turėtų reikšmės tik karšties Pilsudskio gerbėjams ir jo politinės minties įpėdiniams.

"M. V."

80 STEITRŪPERIU GAUDĖ ŽMOGŽUDĮ

Hadley, Mass. — Rugsėjo 16-tą 80 steito trūperių medžiojo John Bey, 37 metų, kurs sužeidė vieną trūperį ir nužudė konstabelį John De Carli iš Ellington, Conn. Trūperiams vadovavo leitenantas Vincas V. Šimkus, Massachusetts steito trūperių komandierius. Už suėmimą Bey, gyvo ar negyvo, Connecticut steito autoritetai paskyrė \$1,000 atgimom.

Beacon, N. Y. — Rugsėjo 14-tą Lamb's kalnuose nukrito ir sudužo orlaivis. Žuvo leit. Lincoln C. Denton ir mechanikas C. Hart, abu iš Floyd Bennett Field, N. Y.

POLITIKIERIAI ŠAUDOSI

St. Louis. — Rugsėjo 11-tą Miesto salėj įvyko politinis susišaudymas. Pašauti šie: steito atstovas Lawrence J. Fontana, miesto rinkos viršininkas James O. Stubb, policistai Jonathan Painter ir Arthur Sullivan.

Sušišaudymas prasidėjo miesto demokratų komiteto ir Recorder of Deeds John P. English ofise. Viso iššauta 24 kulkos.

Politinė kova ten eina tarp majoro Bernard F. Dickman rėmėjų ir jo priešų. Šis susišaudymas buvo apvainikavimas tų ilgų ginčų ir kovų.

SUOMIJOJ RADO 1,600 LIETUVIŲ LIAUDIES MELODIJŲ

Šiomis dienomis į Helsinkį atvyko Lietuvos švietimo ministerijos tautosakos archyvo vedėjas ir humanitarinių mokslų fakulteto vyresnysis asistentas dr. Jonas Balys susipažinti su Suomijos tautosakos darbo organizacija. Be to, dr. Balys turi tam tikrus įgaliojimus derėtis su a. a. prof. A. R. Niemi sūnumi dr. Turo Niemi dėl jo tėvo mokslo bibliotekos nupirkimo V. D. universiteto bibliotekai ir tautosakos archyvu. Iš viso dr. Balys nupirko apie 1,500 tomy įvairių mokslo veikalų. Suomų literatūros draugijos archyve dr. Balys rado a. a. prof. Niemi Lietuvoje 1910—1911 metais surinktų lietuvių liaudies melodijų, iš viso apie 1,600 melodijų 333 fonografo plokštelėse. Tarp šių melodijų yra daug tokių, kurios lietuvių folkloristams yra visai naujos ir nežinomos, ir todėl dr. Balio radinys turi gana didelės reikšmės lietuvių tautosakos mokslui.

GELEZINKELIEČIAI STOJA DARBAN

Spokane, Washington. — Trys transkontinentalės linijos pašaukė darban geležinkeliečius, kurie net nuo 1929 metų buvo be darbo. Tos linijos dabar labai užimtos grūdų, medžių, vaisių ir avių transportacija.

ARTISTĖ HOYE MIRĖ NUO KULKOS

Downingtown, Pa. — Rugsėjo 12-tą jauno ir turtingo Henry Huddleston Rogers namuose nuo kulkos mirė muzikalių komedijų artistė Evelyn Hoey, 25 metų amžiaus.

Autoritetai tiria ir nori nustatyti, ar ta artistė pati nusišovė, ar ją nušovė.

Artistė Hoey Rogers dvare praleido visą savaitę. Ten ėjo girtos partės ir visokios linksmybės. Galų gale meilūžiai susikivirčio. Artistė užsispyrė grįžt New Yorkan, Rogers, sako, nenorėjęs leist.

Kai Rogers šoferis Catalino pašaukė policiją, Rogers ir jo svetys William J. Kelly buvo taip girti, kad su jais sunku buvo susikalbėti. Jie tik tiek papasakojo, kad jėdu buvo žemai, o šūvis pasigirdo antram aukšte miegamajam kambary.

H. H. Rogers, trečiasis, yra sūnus Standard Oil barono pulkininko Henry Huddleston Rogers, kurs mirė šių metų liepos 1-mą. 1929 m. jis vedė Miss Virginia Lincoln iš Cleveland'o su kuria netrukus atsiskyrė.

Artistė Hoey yra dainavus muzikalėse komedijose New York'e, Paryžiuje ir Londone.

PER 12 METŲ DEGINO ŽIBURĮ LAUKDAMI SŪNAUS

Landsburg, Pa. — Rugsėjo 14-tą mirė vienas vietos gyventojas, kuris per 12 metų laikė lange žiburį belaukiant savo dingusio sūnaus.

Jo motina mirė šeši metai atgal. Jo tėvas prie motinos patalo pasižadėjo laikyti žiburį lange iki jų sūnus sugrįšįs namo.

Sako, paskutinėmis dienomis jų sūnus susirado. 1923 metais jis apleidęs namus tarnavo laivyne. Jis rengėsi iš Portland, Oregon, grįžt ir atlinkyt savo tėvą, bet tuo tarpu šis atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Su tėvo mirtimi užgeso lange ir žiburys kviečiantis sugrįžti sūnų į namus.

MERGINA NUŠOVĖ SENBERNĮ

Owensboro, Kentucky. — Rugsėjo 16-tą 19 metų Christine Lanham prisipažino mirtinai nušovus Ezra Boarman, 35 metų, kurs mėginęs ją įžeisti.

Boarman paėmė merginą pavožiojimui (for a ride). Privažiavęs ramią vietą, sustabdė mašiną ir ėmė atakuoti. Mergina stvėrė revolverį, buvusį mašinos "kišėniuje," ir nušovė. Mašinoj kartu buvo Miss Stites ir Boarmano švogeria Lanham.

LIETUVOS LATVIŲ SAJUNGA

Lietuvoje įsistėigė Lietuvos latvių sąjunga, panaši į mūsų Latvijos lietuvių sąjungą. Šiauliuose įvyko tos sąjungos steigiamasis susirinkimas. Dalyvavo 8 draugijų 16 delegatų. Išrinkta centro valdyba. Delegatai nutarė, kad sąjunga turi rūpintis latvių mokyklomis, kviešti mokytojų konferencijas, surengti Lietuvos latvių dainų šventę, organizuoti jaunimą sportui ir k. Lietuvoje iš viso yra 25 latvių organizacijos.

RUGSĖJO 17-TOS BALSAVIMŲ DAVINIAI PENNA STEITE

Adv. Jonas S. Lopatto Gavо Nominaciją Luzerne Apskritis Register of Wills Ofisan

Peritą antradienį, rugsėjo 17-tą, įvyko primary — nominacijų balsavimai į įvairius steito, apskričių, miestų ir miestelių ofisus.

Tenka pastebėti, kad šiais balsavimais buvo didelis susidomėjimas. Tą parodė didelis užsiregistravusių piliečių skaičius balsuoti. Abi didžiosios partijos darboavosi, kad šiuose balsavimuose išeit kaip galima su geresniais rezultatais.

Balsavimų opiuoju obalsiu taip pat buvo steito konstitucijos proponuojamos permainos, arba revizija. Steito konstitucija yra išleista 1874 metais ir daugelio manymu joje yra daug nusenusių dalykų, daug taisytinu. Ypač reikalingi pertvarkymo tie punktai, kurie apima taksus, paskolas, kompensacijų apdraudą, senatvės pensijų ir nedarbo apdraudą ir t. p. Vienok prieš konstitucijos reviziją buvo varoma smarki agitacija, vpač iš republikonų pusės. Laimėjo konstitucijos revizijos priešrinkiniai.

Nominacijas laimėjo šie kandidatai: Steito Aukščiausio Teismo Teisėjo (Justice of the Supreme Court): republikonų — teisėjas Horace Stern; demokratų — H. Edgar Barnes.

Steito Aukštesniojo Teismo Teisėjo (Judge of the Superior Court): republikonų — teisėjas Jessie E. B. Cunningham; demokratų — Robert L. Myers, Jr.

Distrikto Vyriausio Gynėjo (District Attorney): republikonų — Leon Schwartz iš Nanticoke; demokratų — William J. Fahey iš Kingston.

Luzerne apskrities šerifu: republikonų — William R. Thomas iš Wilkes-Barre; demokratų — Thomas H. Atherton iš Wyoming.

Luzerne apskrities komisijos nariais: republikonų — John A.

LAKŪNAI UŽMUŠĖ ATLETĄ PADANGĖSE

Toronto, Kanada. — Rugsėjo 17-tą šale Long Branch aikštės nusileido orlaivis. Jame buvo užmuštas atletas Leonard Koenecke, 31 metų amžiaus, sukruvinti pilotas William Joseph Mulquency ir jo padėjėjas Irwin Davis.

Mulquency ir Davis papasakoję autoritetams, kad skrendant kelių tūkstančių pėdų aukštumoj atletas Koenecke pradėjęs nerimauti, ieškot priekabių ir galų gale muštis. Grėš visiems trims mirtis, tačiau Mulquency kietu įrankiu kelis kartus uždrožė Koenecke'į per galvą. Smūgiai buvo mirtini. Po to Mulquency šiaip taip atstatė orlaivio kontrolę. Vis dėlto nusileidžiant orlaivis gerokai apsidaužė.

Koenecke žaidė Brooklyn National lygos beisbolo komandose. Lygos viršininkai sako jį atleidę dėl to, kad perdaug turėję žaidikų. Jis iš Detroito nusi-

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

LRKSA 4-TOS APSKR. SUSIRINKIMAS

Įvyks sekmadienį, rugsėjo 29, Šv. Kazimiero parapijos svetainėj, Pittston, Pa.

Pradžia 2 val. po pietų. Bus išdalintos vajuos dovanos. Bus išduoti liepos 4-tos ir rugpiūčio 11-tos išvažiavimų raportai.

Nauji sumanymai ir nutarimai. Visos kuopos, priklausančios į apskritį, atsiųskite savo atstovus į šį svarbų susirinkimą. Apskritis valdyba:

Pirmin. J. Venlauskas Sekr. S. Pileckis.

PITTSBURGH'O APSKR. SUVAZIAVIMAS

Įvyks rugsėjo 29, tuojau po sūmos (1 valandą) Šv. Kazimiero parapijoj.

Žinote, kad apskritis nuveiks naudingus darbus dėl organizacijos gerovės, jeigu tik visos kuopos vieningai darbuosis su apskričia. Nepamirškite, kad paskutiniame apskrities suvažiavime nutarta ir protokole įtraukta, kad jeigu kurios kuopos nepribus į suvažiavimą ir nesiskaitys su apskričia, tai su kokiais kuopų reikalais apskrities valdyba negalės turēt ką nors bendro.

Tadgi kviečiam visus kuopas atsiųst savo atstovus į ateinančių susirinkimą.

J. B. Tamkevičius, pirm.

MINKSTOS ANGLIES STREIKAS VĖL ATIDĖTAS

Washington. — Rugsėjo 15-tą prasidėjo šiais metais iš eilės šeštos minkštos anglies operatorių ir darbininkų derybos kas link sudarymo naujo kontrakto.

Darbininkų atstovai vėl nusileido ir susitiko atidėti streiką pasitiekdami, kad derybos vis dėlto duos ką gero.

Jei iki šiol išvengta minkštos anglies darbininkų streiko, tai kreditas priklauso darbininkų atstovų nuolaidumui ir Prezidento Roosevelto ir jo administracijos žmonių pastangoms.

Darbdaviai iki šiol griežtai buvo nusistatę nenusileist teisingiems darbininkų reikalavimams kas link algų ir darbo sąlygų.

Minkštos anglies industrija apima apie 400,000 darbininkų ir jų generalis streikas sukeltų didelių neramumų.

KRUVINOS RIAUŠES

Minneapolis, Minnesota. — Rugsėjo 12-tą 400 geležies darbininkų, jų moterys ir vaikai prie Flour City Ornamental Iron Works dirbtuvių pakėlė dideles riaušes.

Policija pavartojo šarvuotus automobilius, gasines bombas ir šaudomos ginklus streikerių išvaikymui. Eugene Casper, 18 metų, ir Melvin Bjorkland, 21 metų, sunkiai pašauti netrukus mirė. 30 kitų sunkiai sužeistų turėjo pasiduot ligoninėms gydymui.

Tai jau trečios tokios kruvinos riaušės sąryšy su geležies darbininkų streiku. Darbininkai reikalauja pripažinimo jų unijos ir didesnių algų.

NUTARĖ STREIKĄ TĖST

Shenandoah, Pa. — Rugsėjo 15-tą Philadelphia and Reading Coal and Iron kompanijos dešimties kasyklų angliakasių atstovų mitingas nutarė streiką tęst toliau.

Streikas prasidėjo aštuonios savaitės atgal. Knickerbocker ir St. Nicholas lokali darbininkai ketina grįžt darban. Kokių priemonių imsis streikieriai, kad tuodu lokalu suilaikyt nuo darbo — tuo tarpu nežinia.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
 Išleina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus
 PRENUMERATOS KAINA:
 Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusė metų \$1.00; užsienio šalyse metams \$3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
 OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
 Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.
 YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
 Advertising rates on application.

"GARSAS"
 73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
 PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

**VOKIEČIAI VĒL LERMUOJA DEL KLAIPEDOS
 IR GRUMOJA LIETUVAI**

Hitleris vėl jaudinasi dėl Klaipėdos.

Percitą sekmadienį, rugsėjo 15-tą, jis sušaukė savo reigstagą, kuriam perskaitė proklamaciją Klaipėdos reikalais. Pripasakojęs nebūtų dalykų neva apie vokiečių persekiojimus, krašto statuso laužymus, Hitleris apeliavo į signatorines valstybes — Angliją, Prancūziją, Italiją ir Japoniją, kad jos sudraustų Lietuvą.

Bet Anglija, Prancūzija ir Italija, tos svarbiausios signatorinės valstybės, nematė reikalo laukt iki Vokietija atsikreips su savo skundais. Rugsėjo 12-tą minėtos signatorinės valstybės per savo atstovus Kaune įteikė Lietuvos vyriausybei formalį pareiškimą, kad Klaipėdos krašto statusas nebūtų laužomas ir kad priartinantys seimelio rinkimai būtų pravesti statutu numatyta tvarka.

Tuomi talkininkai nori išmušt Hitleriui iš rankų įrankį kelti Rytų Europoj naujus neramumus ir karo pavojus. Rugsėjo 15-tą Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona per Associated Press pareiškė, kad Lietuva savo teisėtą poziciją gins visom išgalėm. Jei bus reikalas,

Lietuva ieškos teisybės tarptautiniam teisingumo tribunole, o jei čia neras teisybės, tai vartosianit visas priemones, kokios tik randasi jos rankose.

Vakiečiai, anot Prezidento A. Smetonos, stengiasi pasikludyti Lietuvą. Jie uždavę duris Lietuvos produktams, kad ekonominėm priemonėm ją susilpnint. Jie varto kuo aršiausią propagandą kiršindami klaipėdiečius prieš Lietuvą. Iš to ir darosi visos negerovės.

Rugsėjo 29-tą įvyks Klaipėdos krašto seimelio rinkimai. Prezidentas Smetona užtikrina, kad piliečiai turės visas laisves balsuoti, kaip jiems patinka.

Matyt, Hitleris jaučia, kad dabar yra patogus momentas vėl pulti Lietuvą ir plėsti savo veikimą į Rytus. Talkininkų frontas braška. Italija nori Etijopijos, grūmoja karu, gi Anglija, Prancūzija, Belgija ir kitos nenori prie to pileisti. Vokiečiai trina rankas iš džiaugsmo ir tikisi patogaus momento suvest "rokundas" su savo priešais.

Ar šiaip ar taip, Lietuvai priešaisena atsargiai budėti, kad teuto no plieninis čebatas neužsistotų ant jos kūno.

**AMERIKOS NACIONALIO FRATERNALISTŲ
 KONGRESO SUSIRINKIMAS**

Rugpiūčio 26-29 dienomis Pittsburgh, Pa., įvyko Amerikos Nacionalio Fraternalio Kongreso (National Fraternal Congress of America) metinis susirinkimas.

Prie to kongreso priklauso didžiulės ir mažesnės fraternalės organizacijos gyvuojačios Amerikos Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje.

Viso dalyvavo apie 500 delegatų ir svečių. Pažymėtina gausi reprezentacija kitataučių nacionalių fraternalių organizacijų, kaip lenkų, slavų, kurie net į kongreso naują valdybą pravedė savo žmonių.

Kongreso viršininkai ir fraternalio judėjimo vadai pasakė idomių kalbų, kuriose apibūdino fraternalistų plačią ir nuolat didėjančią darbuotę. Tos darbuotės neįstengė susilpnint net kelerių paskutinių metų ekonominė depresija sugniuždžius ir palaidojus šimtus įvairių korporacijų ir kompanijų.

Smarkių ginčų sukėlė konstitucinių pataisų reikalas. Plačiai svarstyta ir padaryta rimti žingsniai įsteigimui Chicagoje taip vadinamo Exchange Bureau of Clearing House, kur bus laikomi įvairių organizacijų veikėjai ir atstovų rekordai.

Fraternalistų Diena paversta fraternalistų savaitę, kad duoti galimybės šį metinį įvykį tinkamai paminėti.

Tik nežinia kodėl toki kongreso susirinkimai nekreipia reikiamo dėmesio į vieną labai svarbų dalyką, būtent, reikalavimą, kad steigtų apdraudus departamentai stengtųsi vienodint įstatymus ir reikalavimus kas link fraternalistų veikimo. Įstatymų nevienodumas, skirtingi reikalavimai ir formalumai labai apsunkena or-

ganizacijų legalį veikimą ir plėtotę.

Nauju kongreso prezidentu išrinko Woodman of the World vyriausią patarėją Peter F. Gilroy iš Denver, Colorado.

Fraternalio Kongreso tikslais yra vienyti fraternalės organizacijos sekmingesniai veikimui, pasidalinimui žiniomis ir patyrimais.

Iki šiol fraternalės organizacijos savo pašalpagavimus yra išmokėję 4,500,000,000.00; jos bendrai sumtos turi apie 10 milijonų narių, kurių apdrauda siekia 7 bilijonus dolerių, gi turto jos turi virš vieno bilijono dolerių.

Apskritai, fraternalizmas labai daug prisideda prie šalies materialinės, kultūrinės ir dvasinės gerovės kelimo.

Fraternaliam judėjime ir darbe mus lietuvius tinkamai atstovauja mūsų tautinė fraternalė organizacija — Lietuvos Romos Katalikų Susivienymas Amerikoje. Jis per 49 savo gyvenimo metų išmokoję kelis milijonus dolerių pomirtinėm, pašalpom ir kultūrinėms mūsų tautos reikalams. Reik tik, kad mūsų žmonės geriau suprastų apsidraudimui svarbą ir glausitųsi prie savo tautos visais žvilgsniais saugios fraternalės organizacijos.

Luisiana senatoriaus Long liūdnam mirtis vis tebejaudina visuomenę. Daugelis ji laikė labai gabiu, energingiu, drasiu politikieriu galėjusiu suvaidinti šios šalies socialės tvarkos reformatoriaus vaidmenį.

Anglija rimtai pasirūžus neprileist Italijos—Etijopijos karo. Anglijos pastangas remia Rusija ir eilė mažesnių valstybių. Už tai Italij labiausia pyksta ant Anglijos.

**KUO TURĒTŲ LIETUVA
 ATSILYGINT**

Vienas "Tėvynės" bendradarbis išsrodinėja, kad Amerikos lietuviai savo paskola suteikė Lietuvai išdui "trijų milijonų dolerių dovaną." Už tą dovaną Lietuva turėtų kuo nors atsilyginti. "Tėvynės" bendradarbis siūlo tokį atsilyginimą:

- "1. Kad Lietuvos valdžia išklaustų mūs rimtų prašymų su tikra atyda;
- "2. Kad Lietuvos cenzūruota literatūra mus 'neįvirkintų' be jokio reikalo, nes tas nepagelbsti subendrinti tinkamai mūs tautos reikalus;
- "3. Kad Lietuvos valdžia įsteigtų nors keliams reikalingiems veiksėjams pragyvenimui pensijas;
- "4. Mūsų senelams namą;
- "5. Lengvesnį būdą susisiekti pinigais, prekyba ir keliuose, kad būtų iš tų visų palengvinimų nauda Lietuvai ir amerikiečiams. Laisvesnis elgimasis duoda visad didesnę draugų veikimui.

"Dovanų ar titulų dalinimas vieniem duoda mūsų žmonėms suprasitį, kad kiti Lietuvos valdžiai (dabartiniai), nors dirbo savo tautai labai daug, nėra geri. Darosi nesuipratimai, o čia reikėtų visai ko kito — sūtikimo. Vis tiek, Amerikos demokratijai žmonės nėra pratę prie aristokratinę pagarbą.

"Tik 1 procentas minėtos Lietuvos mūsų dovanos duotų kasmet amerikiečių reikalams virš \$30,000. Tokis fondas galėtų nuveikti labai daug ką naudingo visai tautai."

Užsiėmimo atžvilgiu — gyven-tojai skirstosi: 84,8% visų gyventojų yra ūkininkai, likusieji 15,2% miestiečiai ir valdininkai. Vilniaus vaivadijoje iš viso yra 172,637 ūkiai. Iš to 14,252 ūkiai, turį mažiau kaip po 2 ha žemės, 53,191 ūkis turi nuo 2 iki 5 ha žemės.

36,149 KATALIKŲ PARAPIJOS PRANCŪZIOJE
 "Recrutement Sacerdotal" paskelbė kunigų skaičiaus Prancūzijoje cenzą. Prancūzijoje yra 87 vyskupijos su 41,250,000 gyventojų. Kunigų yra 47,015.

Paryžiaus vyskupija turi daugiausia kunigų — 1,791. Paskui seka Lille vyskupija su 1,610 kunigų. Saint Jean de Maurienne vyskupija turi mažiausią kunigų skaičių — 108.

Imant visus Prancūzijos gyventojus bendrai, vienas kunigas tenka 877 gyventojams. Tačiau atskirose vyskupijose stovis toli kitokis. Štai, Paryžiaus vyskupijoj vienam kunigui tenka 2,512 gyventojų, o Marselio vyskupijoj — 1,757. Kitose vyskupijose mažiau.

**KALBA APRE BRITŲ
 IMPERIJOS GRIUVIMĄ**

Dienraštis "Draugas" išvedžioja, kad kai pasaulinio karo auka buvo Vokietija (bene daugiau Austro-Vengrija), taip naujo karo auka gali būti Britų Imperija. "Draugas" rašo:

"Italijos iškilnės ir dabartinis jos užsipyrimas plėsti savo kolonijas susiduria su Anglijos interesais. Todėl Anglija naudoja visus savo diplomatinius gabumus, kad tik pastoti kelia Italijai. Anglija savo diplomatinius žygius bando sustiprinti ir pabaiginti Italijai savo karo laivynu. Anglija sutraukė į Viduržemine jūrą žymų savo karo laivų skaičių. Bet Italijos laivyno jėgos irgi nemenkos, o Anglija visuo savo laivyno į Viduržemine jūrą visvien negali sutraukti.

"Jei dabartiniai italų užsimojimai jiems pavyks, tai tas bus anglų imperijos griuvimo pradžia.

"Kun. Turco, politinių mokslų profesorius šv. Marijos Kolegijoj, Kalifornijoj, pareiškė:

"Britų imperija jau išgyveno ilgai, negu natūralų istorišką amžių. Dominijos reikalauja nepriklausomybės ir dabartinis ginčas gali būti britų imperijos griuvimo pradžia."

"Mat, jei Italija įsistiprins Abisinijoj, tai Anglijos įtaka eis menkyn ir silpnės ryšiai su dominijomis, Indija, Egiptu, Sudanu ir tt. Tasyk Italijos įtaka stiprėtų."

"Todėl Anglija su tokiu užsipyrimu nenori pileisti Italijos prie jos užsibriežto tikslu."

KARTI TEISYBĖ

"Vienybė" užveža:
 "Yra žmonių, kurie geria alų bačkomis, bet kai paprasai-trijų dolerių už laikraštį, tai negali gauti ne tik pinigų, bet ir atsakymo."

**VILNIAUS KRAŠTAS
 LENKŲ STATISTIKOJ**

Gimtosios kalbos atžvilgiu Vilniaus vaivadijos gyventojai, pagal lenkų oficialius surašymo davinius, skirstomi šitaip: Lenkiškai kalbančių — 633,095 žmonės (58%), gudaiškai — 287,938 (26,6%), lietuviškai — 65,259 (6%), žydiškai — 54,232 (5%), rusiškai — 35,981 (3,3%) ir kitų tautų 4,363 (0,5%). Tidybos atžvilgiu: katalikų — 62,1%, pravoslavų — 29,2% kitų krikščioniškų tautybų 3,2%, žydų 5,2%. Iš viso gyventojų skaičiaus yra 808,232 gyventojai turi daugiau kaip po 10 metų. Likusieji — 272,636 vaikai. Iš 808,232 gyventojų 453,792 moka skaityti ir rašyti, kas sudaro 56,1%. Tik skaityti moka — 11,1%, o visai analfabetų Vilniaus vaivadijoj yra — 32,5%.

**LIETUVOS LAISVĖS
 PASKOLOS BONŲ
 REIKALAI**

Liepos 1 dieną š. m. prinokusių Lietuvos Laisvės Paskolos bonų išpirkimo darbas liepos ir rugpiūčio mėnesiais buvo panašus ir tikrai rugpiūte. Daugelis bonų savininkų skubėjo juos iškeisti i doferius tai per bankus, per agentūras, tai tiesiog siūsdami i Lietuvos Pasiuntinybę, Washington, D. C.

Daugeliui pinigai buvo reikalingi, tai ir skubinosi nuo bonų atsikratyti. Atrodė, kad daugelis galėjo bonus pasilaikyti pas save ilgesniam laikui, imdami nustatytą 5-ą nuosimti, bet beveiljo persitikrinti, ar tikrai Lietuvos Pasiuntinybė bonus su nuosimčiais apmokės.

Dabar, kai jau visi persitikrino, kad Lietuvos Vyriausybė per savo Pasiuntinybę Vašingtone reguliariai apmoka i bonus ir kuponus, tai rugsėjo mėnesį bonų keitimio i doferius skuba visai atslūgo. Dabar jau kita kryptis pradeda pasireikšti: kas diena vis daugiau ir daugiau Pasiuntinybėn atsiūnčiama bonų, prašant juos pratesti ilgesniam laikui: tai dviem, tai penkiems, tai dešimčiai metų. Šis apsiereškimas yra suprantamas ir sveikintinas.

Tie bonų pratešimai neabejotinai daromi ne vien ekonomiais sumetimais, bet ir patriotiniais. O toks reiškinys yra ypač aukštai braingintinas, nes jis parodo, kad daugelis bonų pirkėjų 1920 metais aiškiai supranta i dabartinius Lietuvos reikalus.

Yra dar i trečioji bonų savininkų kategorija: tai tie, kurie prinokusius bonus pasave tebeiliko ir nesiskubina jų neikeisti i doferius, nei nesiučia Vašingtonan dėl pratešimo. Taip darydami jie elgiasi visai suprantamai ir išmintingai: jie nieko nenusuoja ir nieko nerizikuoja; priešingai, jie beveilija sau laisvas rankas turėti, kad po metų ar po kelių metų, reikalui esant, galėtų savo bonus ar išpirkdyti arba i toliau pratešti. — Lietuvos Laisvės Paskolos įstatymas jiems užtikrina tuos pačius nuosimčius pilnumoje.

Lietuvos Pasiuntinybės Informacijos Skyrius, Washington, D. C.
 1935 m. rugsėjo mėn. 13 d.

**IDOMUS AMERIKIEČIŲ LAIŠKŲ RINKINYS DR.
 RAČKAUS MUZIEJŲ KAUNE**

Dienraštis "Rytas" rašo, kad amerikiečio daktaro Al. M. Račkaus muziejaus lankytojų dėmesį patraukė amerikiečių laišku rinkinys. "Rytas" taip prašo:

"Visokių laišku pavzdžių yra muziejuje: motiniai, tėvai, broliams, seserims, giminėms, mylimai mergelei, mylimam berniui, žmonai, vyrui, dēdinei, draugams, draugėms ir panašiai. Visi jie eilėraščiais surašyti, dažnai graudūs ir skambūs. Nors jų eilėdarai ir būtų galima kaipą prikišti, bet nuosirdumas ir ūpas, kurį tie laiški sukeldavo, viską viršija. Laišku siuntimas palaidavo lietuviskumą ne tik pas gavėjus Lietuvoje, bet ypač Amerikoje, kur jie būdavo sugalvojami, spausdinami.

Be savo gyvenimo aprašymo ir kloniojimūsi, laiškų pradžioje vis būdavo spausdintas eilėraštis, kur, pavyzdžiui, mirus motinai būdavo skiriami jai atminti tokie žodžiai:

Ar guli, ar keliuos vis mislyje yra
 Ingi nesykj ašaros byra:
 Motinos nėra, ką mane gimdė,
 Ryts, vakarėlis augmant šildė,
 Nėvien rankelėm ir vystyklėlėis,
 Bet ir melniausiai savo žodeliais.

Vyras žmonai taip rašydavo:
 Ale kaip toll, labai toll
 Aš nuo Jūs buvoji,
 Savo širdy Jūs užlaikau,
 Aple Jus dūmoju.

Graudžius laiškų mergelė rašydavo Lietuvoje paliktam mylimajam:
 Ak, kaip ilgis širdis mano
 be Tavęs mieliausias,
 Aš dūsauju, tu negirdi,
 nes esi toliausia.
 Tu man mielas, tu brangiausias,
 tu man visas skarbes,
 Tur būt, iš tos didžios meilės
 anksti gulsiu grabė.

Nesitikinama jo daugiau pamatyti, nes atsikruti abudu plačių marių, laišką taip baigia:

Paduodama ranką, sakysiu su Dievu,
 Ar matysimės ant šio svieto,
 ar prie dangaus Tėvo.

LIETUVIŲ PRADINĖS MOKYKLOS

Rašo LRKSA Švietimo Komisijos Narys

UŽMETIMAI IR ATSAKYMAI
 UŽMETIMAS I: Visuomenė yra aukojusi ir pradinės mokyklos, kuomet aukojimo vienuolynams.

ATSAKYMAS: Visuomenė remdama vienuolynus įaisė mokytojavimo aparatą ir tik tuomi netiesioginiai patarnavo pradinės mokyklos. Bet kad visuomenė tiesioginiu būdu būtų susidomėjusi pradinėmis mokyklomis — užginčytina.

UŽM. II: Algų sistema sudaro vienuolynams nuolatinę paramą. Algų panaikinimas fondo parama sudaro pagrindinį pertvarkymą.

ATS.: Algų sistema nesudaro nuolatinę paramą, kas šiaandien labai aišku. Galima tikrinti šį faktą atsikreipiant i vienuolynų valdybas. Algos priklauso nuo parapijų stovio: gi kuomet bus klausimas parapijos arba mokyklos išsilaikymo, mokykla eis i šalį.

Pagrindinis pertvarkymas reikalingas, kuomet įsigyvenusi sistema tinkamai neveikia, o veda prie pakrikimo. Be fondo paramos, mūsų visų darbu anksčiau ar vėliau naudosis kitataučiai, nes i dabar dirva persiaura.

UŽM. III: Yra tiksliau įjundinti visus vietinius parapjiečius, kad kiekvienas sumokėtų nustatytą takšą. Nereiktų kreiptis i visuomenę.

ATS.: Teoretiškai — galima; praktiškai — neįvykdoma. Visus parapjiečius geriausi raginimai nepasieks. Taksai padidina metinę duoklę, kas trukdo priklausymą i parapiją. Tėvai nesumoka pilnai savo duoklę mokykloms ir šiaandien, ką tat kalbėti apie tuos, kurie nesinaudoja mokykla. Be to, parapijonai ir prie fondo projekto privalės užlaikyti mokyklos aparatą ir seselių namus.

UŽM. IV: Parapija išimtinai naudojasi mokykla, o visuomenė neturi naudos.

ATS.: Užginčijama. Šeimynos nuolat kraustosi, sėkdamos darbu, ir lavintas jaunimas pasiekia kolonijas, kuriose nėra mokyklų i liet. mokyklos vaisius nešasi su savim. Vėl, vedybos, darbai ir pažintys veda i kitas kolonijas. Tuomi naudojasi pati visuomenė. Tikybos ir tautos darbai neįvertiami parapijų sienomis. Todėl visuomenė yra naudos net šiaandien, o ji tiesioginiai nepriseda.

UŽM. V: Mokyklos privalo rūpėti ne vien katalikiškai visuomenė, bet ir Lietuvos valdžiai.

ATS.: Negalimas (politiniais sumetimais). Viešas Lietuvos valdžios rėrimas gali įžeisti Amerikos valdžią ir įtempti santykius. Tikybos reikalai viršija politiką, gi valdžių politika dažnai keičia savo sąstatą, kuris galėtų būti nesimpatiško katalikams nusistatymu. Jų parama gamintų pretenzijas kontroliuoti arba net užruuoti. Ne. Mūsų darbas, mūsų ir atsakomybė! Valdžios parama priverstų ir nekatalikiškus vaikus priimti, jei jie lietuviai, o šių tėvai statytų reikalavimus, kad tikyba būtų dėstoma atskirai. Sekty suirutė ir betvarkė.

UŽM. VI: Katalikų visuomenė darbai užversta — spauda, organizacijomis, kat. akcija, ir tt., o dabar kita našta.

ATS.: Kas ateityje skaitys ir rems spaudą, jei jaunimas nebus lietuviška lavinamas? Kas įstos i draugijas, jei jaunimas nevertins tėvų padavimo? Katalikų akcijos vienas svarbiausių punktu yra — parapijinės mokyklos. Mokykla — tai lietuvų visuomenės šaltinis ateičiai, nes galės nustatyti ateties visuomenę lietuvystės naudai ir tuomi virsta svarbiu visuomenės darbu.

UŽM. VII: Lietuviai žus anglikonizacijos jūroj, tat nesirūpinkime mokyklomis: geriau ramiai, rimtai laikykime, ką turime, nes tiek mūsų laikui užteks.

ATS.: a) Žmogus žino, kad turės mirti, gal ir rytoj. Todėl ramiai, rimtai tesidžiaugia, ką turi šiaandien, ir tenesirūpina rytojum. Kam dirbti, vargti, statyti namus, kad viską reiks palikti? Vienok tikram lietuviui lietuvystė yra svarbi paties gyvenimo dalis, ir jis niekuomet nepasiduos, kad ji žūtų anglikonizme jam ir jo vaikams. Mirdamas jis palieka savo turtus jiems, bet svarbiausis šių jo akyse yra lietuvystė. Turime stiprinti visuomenišką kūną prieš anglikonizmą ir tuomi toli atstumti mirimo šmėklą. O geriausia priemonė — tai pradinės lietuvių mokyklos.

b) Amerikiečiai labai susirūpine anglikonizacijos pavykimu. Tas suprantama. Tik visiškai nesuprantama, kodėl jos pavykimas turėtų rūpėti iševiams, kurie, kad ir netiesioginiai, visgi padeda šiai bangai savo apatią lietuviškos iševijos darbams! Marina, bet kokia jiems nauda? Ar tiktai tas visas nusistatymas nėra gryn pateisinimu savimeilisko nerangumo?

UŽM. VIII: Visuomeniškas mokyklų rėrimas yra per platus užsimojimas. Jei visus parapijonus neįjudini remti vietinę mokyklą, kaip užinteresuosi visuomenę.

ATS.: Federacija turi vykdomąjį aparatą, kuris su savo apskritimis, kuriuos sudaro skyrirai kolonijose, sudaro tinklą kelių i iševijos visuomenę.

Federacija globoja spaudą ir pati susidaro iš organizacijų. Duok tik visuomenė pažinti jos gvyvybei priemones ir nurodyk jai gresiančius pavojus, sulauksi pritarimo.

UŽM. IX: Algų pakeitimas fondu nepriklauso nuo mūsų, bet nuo dvasiškos valdžios.

ATS.: Lietuvij visuomenės pasiryžimas mokyklų fondu negali nepradžiuginti ir sužavėti hierarkija, kuri panašus platau rėmimo mokyklų kitose grupėse nei nepastebėjo. Sykj įsitikins, kad tuo planu i vienuolynai stiprinami ir parapijoms palengvina, sutikimas nesulaikomas. Iš šios pusės jokios baimės nėra.

UŽM. X: Mokyklų fondas ne patiks Amerikos valdžiai.

ATS.: Vargiai mūsų darbuotė kreiptų jos dėmesį. Vienok, palaikymas tiek mokyklų i tiek mokinių sumažina valstybinio iždo išlaidas. Be to, krašto konstitucija garantuoja specifinius amendmentais lygiai tikybos ir kalbos mokinimą, jei tik vaikai išlaiko valstybinius egzaminus angliškai. Tėvų teisės griežtai gaminamos: tėvai tuomi nusprendžia savo vaikams, ką ir kur juos mokins. Todėl šiuo žvilgsniu mokyklų fondas būtų Amerikoje nevaržomas, kol dabartinė konstitucija bus galėje.

UŽM. XI: Vasaros metu parapijos įveda kalbos mokyklas: tuomi patenkina šią darbuotę. Kitur įvykdoma savaitinė mokykla tuo pačiu tikslu (Sunday School). Net prie "radio" steigiasi lietuviškos mokyklos.

ATS.: Mažos parapijos, kur viltis įsteigti savą mokyklą yra palaidota, griebiasi šios priemonės vasaros metu. Be tuo tikslu nelavinti mokytojai susilaukia menkos vertės rezultatų. Vasaros kaitra i tėvų prievarta neigiamai veikia i vaikus i vieton meilės ir prisirišimo lietuvystei keliamo tik neapykanta. Tas pat ir su "Sunday School", kuri daugumoje atsitikimų taikoma vaikeliams, kurie dar nepriėjo prie pirmos komunjijos; kitus sunku surinkti. Nepastovus elementas sudaro "Sunday School", taip kad pastovų rezultatų nei negalima tikėtis. Gi kas link "radio" ir panašiu mokyklų, lai kas nors tik arčiau i jas prisiziūri, jei netikės, kad jos yra gryni farsai — komedijos, nes tapo kitokiais sumetimais įsteigtos, negu pagrinda-

PRELATAS ALEKS. DAMBRAUSKAS (ADOMAS JAKŠTAS)

(Jo 75 metų amžiaus sukaktuvėms)

Rugpjūčio 27 d. Lietuvoje buvo plačiai minimos įžymaus tėvynės, bažnyčios ir mokslo darbininko prelatas Aleksandro Dambrausko—Jakšto 75 metų amžiaus ir 45 metų mokslo bei literatūros darbo sukaktuvėms.

Jubiliejas gimė 1860 m. rugpjūčio 27 d., Ukmergės apskr., Pagirio valsč., Kuronių kaime. Dešimties metų būdamas, Jakštas neteko motinos. Vaidiūnų, motinos brolio, šeimynoje pramoko lenkiškai skaityti maldaknygę, nes tuo laiku lietuviškų dar nebuvo. Netrukus jį savo globon pašėmė dėdė kun. St. Dambrauskas, Kriukų klebonas, kuris jį leido į Sialiu gimnaziją. Ją baigęs, 1880 metais įstojo į Petrapilio universiteto gamtos-matematikos fakultetą. Tačiau čia suprato, kad būdamas mokytoju, vargiai galės gyventi Lietuvoje ir dirbti bundančios lietuvių tautos labui. Dėl to kitais metais universitetas nebeįstojo, o jį laukė į Zemačių kunigų seminariją Kaune. 1884 metais pati vyskupija jį savo lėšomis pasiuntė į Petrapilio dvasinės akademiją, kurią baigė 1888 metais ir buvo paskirtas Panevėžio realinės mokyklos kapelionu. Jau pačioje savarankiško darbo pradžioje, jis ėmė griežtai protestuoti, kam kardiniai katalikai verčiami melstis rusų cerkvėje. Už tai jis vieneriems metams pateko į Kretingos vienuolyną, o paskui penkerius metus buvo ištremtas į Rusijos gilumą, į Ustiužnos miestą.

Tolimas, svetimas kraštas, svetimi žmonės, priverstinis neveiklumas, rodes, niekias pavėrs išėjimai mokslą, sugniužindis jo pasiryžimus, išžišins energiją. Tačiau ir tokioje nykioje aplinkumoje jubiliejas paliko tuo tvirtabūdžiu kun. Al. Dambrausku—Jakštu. Jis dar labiau gilinais moksle ir parašo knyga, kurioje atremia provoslavijos priekaištus katalikiškai. Be to, parašė kosminio ratavimo teorijos kritiką, o nuo 1891 m. tapo kun. Juozo Tumo—Vaižganto redaguojamo laikraščio "Apžvalgos" bendradarbiu. Jakštas Ustiužnoje dar susidraugavo su dr. Vincu Pietariu. Jis kun. Dambrauski vakarais pasakodavo įvairius nuotykius apie gimtąjį kraštą. Tai pastebė-

diniu, pedagogišku lavinimu jaunuomenės lietuvių kalboje!

UŽM. XII: Visuomenė gali įgyti lietuvių kalbos mokinimo skyrius prie pačių viešųjų (public) mokyklų: tuomet neriekių rūpintis mokyklų fondais.

ATS.: Šią mintį lenkai kai kuriose vietose pravėdė. Vienok visa ideja yra smerktina, nes yra laisvamaniška ir netikybina. Bažnyčia reikalauja moralio lavinimo, katekizacija nustatyto, ko niekuomet viešoji mokykla nesuteiks. Vargšai nekatalikai, susirūpinę smarkiū nutautėjimu tautininkiško jaunimo, griebiasi šios priemonės (ir galima juos net sveikinti už tai), bet tas tai nekatalikams. Toliau, ką tada turime daryti su savo vienuolynais? Kur vietinės parapijinės mokyklos dėsis? Ši programa užduotų mirtiną smūgį katalikų atsiekties darbams. Šis sumanymas, kad ir galėtų perduoti kalbą, vargiai sudarys supratimą lietuvių dvasios, padavimų ir ipročių. Tą gali teikti tik ta mokykla, kuri yra išimtinai lietuviška savo mokiniais ir mokytojais lietuviškoje įstaigoje.

Be to, Board of Education stato reikalavimus: mokytojai turi būti pilnai valstybės sertifikuoti ir jau įgijus "licence," po to turi suteikti liudymus pilno išsilavinimo lietuvių kalboje, kame turi būti tulas išsilavinimas atliktas pačioje Lietuvoje. Kur ir kiek rasis tokių šiandien? Ne greit atsiras. Ne!

Ar šiaip ar taip, katalikų visuomenė pradinį mokyklų fondų sudaro tikrą išėitį.

jes, jis Pietariui patarė rašyti. Pirmuosius Pietario raštus pats kun. Dambrauskas perrašinėdavo ir siųsdavo "Apžvalgai." Tuo būdu, Jakštas Vincą Pietarį laimėjo lietuvių literatūrai.

Kun. A. Dambrauskas, grįžęs iš ištrėmimo į Kauną, tik po ketverių metų buvo paskirtas Zemačių kunigų seminarijos mokytoju. Buvo ir Zemačių vyskupo M. Paluilionio sekretorium. Stipri kun. Dambrausko asmenybė visados, kad ir blogiausiomis sąlygomis, vertė jį dirbti tautinės kultūros darbą. Iš jo išaugo stambi lietuviškos publicistikos ir poezijos jėga.

1902 metais kun. Dambrauskas skiriamas Petrapilio dvasinės akademijos profesorium. 1906 m. vasarą jis paliko akademijos mūrus, nes nenorėjo būti atskirtas nuo gyvojo lietuviškosios visuomenės darbo, ypač tuo laiku, kai tėvynėje kilo smarkus pasipriešinimas prieš caro valdžią, kai gyvam tautiniam darbu buvo reikalinga stiprių jėgų. Grįžęs į Kauną, kun. Dambrauskas ėmėsi laisvo lietuviškos kultūros darbą. Jis įsteigė šiandien plačiai žinomą Sv. Kazimiero draugiją knygomis leisti, 1907 metais įsteigė literatūros, mokslo ir politikos mėnesinį žurnalą "Draugija," kuris ėjo ligi 1923 metų. Jis dalyvavo visuose lietuvių darbuose, iškovojant tautinei lietuvių kultūrai laisvę.

1914 metais kun. Dambrauskas buvo paskirtas Zemačių kapituloso prelatu.

Prel. Dambrauskas—Jakštas—hagiografas, asketas, apologetas, teologas, filosofas; jis—matematikas, publicistas, menininkas, moralizatorius, satyrikas; jis—kritikas, bibliografas, redaktorius, leidėjas, organizatorius. Tiek gyvenimo sričių apima jo protas. Ir tai dėl to, kad jis nuolat skaito, seka daugelio mokslų pažangą. Jubiliejas yra žymus ir matematikas. Už matematikos darbus jis gavo Vytauto Didžiojo universiteto garbės doktora laipsnį. Teologijos ir filosofijos klausimais prel. Dambrauskas parašė ištisas studijas. Jo darbams priklauso: "Mokslas ir tikėjimas," "Didžioji realybė ir Dievas," "Mažytės mintys apie didžiuosius klausimus" ir kt.

Jubiliejo raštai, parašyti per 45 metus, sudaro gražių biblioteką. Juose paberta tūkstančiai naujų minčių, gražių sumanymų įvairiais gyvenimo klausimais. Savo talentu, savo giliu mokslu, savo didžiais darbais lietuvių tautos ir tautinės kultūros labui, prel. Aleksandras Dambrauskas—Adomas Jakštas išliko Lietuvos mokslo ir visuomenės aukštybės.

JAUNŲJŲ MAUDYMAS PRIEŠ ŠLIŪBĄ

Beigalioj (Indijoje) žmonės turi keistų papročių. Jų prisilauki net katalikai. Dieną prieš su-tuoktaves tiek jaunoji tiek jaunikis turi būt išmaudyti šaltame vandeny. Išlipusieji į krantą, apilami keletą kartų vandeniu. Bet įdomiausia yra su pačiomis vestuvėmis. Indijoje žmonės laiko nebrangina. Jie skaito, juo labiau pavėlavus, juo bus jiems didesnė garbė. Ir taip, jei paskirta sutuoktuvėms 8 valanda, jaunikis pasirodo bažnyčioj 11 val., o jaunoji dar vėliau. Abudu jaunieji sėdasi ant grindų bažnyčioj tolimiausios nuo vieno kito kampu. Kunigas išeina duot šliūbo, bet jaunųjų prie altoriaus nėr. Pradeda. Jaunieji iš vietos nesijudina. Laukia kol kunigas vardu pašauks. Dažnai negana vieno karto, reik vadinti kelis kartus. Blogiausia gi kai jaunoji turi pasakyti savo sutikimą—"taip." Ilgai grimasuoja ir delsia, kol ištaria "taip," kad nori ištekėti už šalia stovinčio jauni-kaičio.

PALESTINA

Su Šventąja Zeme mes nuo pat kūdikystės pradėjome susipažinti—kaip tik pirmutinius žodžius pradėjome nerioti. Sulaukę kalėdų daug girdėdavom apie Betliejų, Kūdikelį Jėzų, Nazaretą ir tt. Tada jau tri vandentuvė persikeldavoj tolimus nežinomus kraštus ir savotiškai tuos kraštus, tuos įvykius išvaizduodavo. Ant vėlykų prisiklausydavome apie Kalną Kalvarijos, Jeruzalę, Nukryžiuotąjį, ir tt. Tas vėl sukeldavo naujus įspūdžius—naujas svajones. Ir taip nuo mažų dienų susigyvenome su tomis vietomis, kur įvyko pasaulio atpirkimas.

Dabar jau užaugę, išmokę protai, mes supratome svarbumą tų didžiųjų įvykių, mes žinome reikšmę tos aukos ant Kalno Kalvarijos. Taigi ir mūsų mintys ir mūsų širdys visados atkreiptos į tas vietas, kurios tikrai yra šventos, nes čia gimė, augo, kentėjo ir mirė mūsų Išganytojas.

Tokia jau žmogaus prigimtis, kad jis dažnai atsimena, svajoja ir trokšta pamatyti tas vietas, kurios rišasi su jo gyvenimo praeitimi. Ar jis būtų senas, ar jaunas nebesusilaikys nuo ašarų pagrižęs į savo tėviškę, iėjęs į namus, kur užgimė ir augo, arba pamatęs kryžių po kuriuo palaidoti jojo mylimieji.

Jeigu jau taip jaučia žmogaus širdis žemiškuose dalykuose, tai kaip gi turi būt gyvi tie jausmai, kurie kyla iš tikėjimo, kaip gi brangios turi būt mums tos vietos, tie įvykiai, kurie rišasi su mūsų amžinu likimu. Užtat nėra ko stebėtis, kad Šventoje Zemėje kasmetai atsilanko apie milijonas maldininkų iš visų kraštų, visokių tautų—ir tai nuo pat pirmutinių krikščionijos amžių.

Nuo kitų neatšiliko ir mūsų tautiečiai lietuviai. Kaip iš Amerikos, taip ir iš Lietuvos jau nuo senovės pavieniais vykdavo apsilankyti Šventąją Zemę. Kairiuose iš jų pamylyje šventasis vietas ir ant visados apsigyveno. Vieni kiek galėdami uždarbiauja pragyvenimui, kiti prisiglaudė prie lenkų, kiti svetimtaučių vienuolynuose vargsta pamiršti nuo savųjų.

Atgavus nepriklausomybę, lietuviai jau pradeda organizuoti maldininkų ekskursijas į Šventąją Zemę. 1933 jubiliejaus metuose iš Lietuvos nuvyko į Jeruzalę apie 100 asmenų aplankyti šventas vietas. Sugrižę papasakojo savo išspūdžius kitiems; pasėkmės buvo tokios, kad daugelis pasižadėjo laukti geresnių laikų, kad ir vėl nuvyktų į Šventąją Zemę. Yra tad vilties, kad Jeruzalė dažniau girdės lietuviškas maldininkų giesmes bei lietuviškas maldas.

Mūsų maldininkai būdami Jeruzalėje patėmijo vieną dalyką, būtent, kad visos kitos krikščioniškos tautos turi savo atstovus Jeruzalėj, kurie tenai nuolatiniai gyvena ir atvykusius savuosius tautiečius tinkamai globoja. Lietuviai neturėdami panašios įstai-gos turi vargti, ieškoti tinkamos prieglaudos kur apstotiti. Patėmijo, apgailestavo... Tuomi ir užsibaigė, bet sakoma, kad mintis dažnai tampa tikrenybe. Siemet kelis kartus girdėjau ir tai nuo rimtų asmenų, kad amerikiečiai nori pasūsti vienuoleseseris į Jeruzalę, kad tenai apsigyventų. Nieko daugiau negalėjau pamąstyti, kaip tik padvigubinti maldas, kad Dievas padėtų tą įvykdyti, nes praklinus ir remtinas dalykas. K. D. M.

SKAUDI TRAUKINIO NELAIME

Monroe, La. — Rugsėjo 15-tą nuėjo nuo bėgių ir užsidedė Illinois Central traukinis. Ugnis prasidėjo iš aliejaus tankos. Viso sudėgė 15 karų. Traukinio griuvėsiuose atrado penkių asmenų lavonus, kiti penki sužeisti. Vienas keleivis Pete Riggs pakliuvo tarp dviejų vagonų geležių ir du gydytojai turėjo peiliais nupiauti koją, kad ji išliuosuot ir išgelbėt.

LIETUVIŲ TAUTOS PASKIRTIS

Prof. Z. Zemaitis

Paskaita I-jam Pasaulio Lietuvių Kongresui, įvykusiam 1935 m. rugpjūčio mėn. 11-17 d. Kaune, Valstybės Teatre.

(Pabaiga)

Lietuvių tauta ne tik geografiškai yra atsidūrusi dviejų civilizacijų tarpusieny. Ji jau amžių glūdumose bendravo su Rytais ir Vakarais. Savo didžiausio vaistybinio klestėjimo metu lietuvių tauta buvo ryškiai pasivirusi Rytų civilizacijos pusėn ir daug jos elementų įėmė savin. Tačiau ir toje galdnėje ėmė ją energingai veikti Vakarų kultūra. Lietuva, kaip sakyta, būdama atsargi naujovybėms, nebuvo atkakliai priešinga visam, kas nauja, kad tai ir būtų gera, tad ir čia Rytų civilizacijos pradai netrukė tautai pasisavinti ir Vakarų civilizacijos elementų. Kuri laiką jie kovojo dėl tautos sielos, ilgainiui ėmė ramiau lenktyniuoti, tauta ėmė juos nesąmoningai derinti, burti draugėn. Procesas nepaliaujamai vyko ištisus šimtmečius.

Tautai nustojus valstybinės egzistencijos, jos dauguma buvo patekusi sferon Rytų kultūrinio poveikio, kurį stiprino galingi materialistai-politiniai veiksmi. Tačiau lietuvių tauta nepasinerė visai Rytų civilizacijon ir tauts tautos dramos laikais neišsiazdėjo ir Vakarų civilizacijos pradų, stengėsi suderinti, sulydinti su Vakarų elementais ir jie ėmė tautos sieloje harmoningai sugyventi, vieni kitus papildydami.

Mes dabar ir patys jaučiame savų tų ir kitų elementų poveikius. Ten, kur mūsų kultūros kūrėjai ima reikštis tikrai tautiškai, nepasidavę pilnumoje svetimon įtakon, tas dviejų skirtingų pradų harmoningas subuvimas ryškiai pastebimas kūriniuose (poezijoje, vaizduojamame mene, muzikoje). Čia glūdi tvirtas pagrindas mūsų tautinei individiybėi išvystyti ir kartu nešti visuotinėn žmonijs civilizacijon savo tautos turtus ir rodyti pavyzdį, kaip gali būti suderinti skirtingi civilizaciniai pradai ir iš jų sudarytos naujos gražios kultūrinės vertybės.

Tai yra tiek pat graži ir dėkinga lietuvių tautos paskirtis. Ir čia jaučiame reikalo pabrėžti, kad visai nemanome skelbti kaž kokių lietuvių tautos kultūrinę mesijanizmą ir nesigiriame, kad savo kultūra atnaujinsime pasaulį. Mes gerai žinome, kad nė vieni tautai nesukūrė kultūros vienas kuris genijus: jos rūmus statė šimtai, tūkstančiai kūrėjų; ir kiekvieno jų padėtoji plytelė yra vertingas indėlis tautos kultūron.

Taip ir su visuotine žmonijs civilizacija. Jos nesukūrė ir galutinai nesuformuos viena kuri, kad ir kaip galinga tauta: visos tautos krovė ir toliau kraus savo dvasines vertybes bendron žmonijs civilizacijon, ir tos vertybės kaip nebuvo, taip ir nebus proporcingos tautų didumams ir jų materialiniams ar militarijams svoriams. Aukščiaju pasakytu remdamiesi mes reikiame gily įsitikinimą, kad lietuvių tautos duoklė visuotinei civilizacijai gali ir turi būti ateity vieną vertingųjų.

9. Daug kas pasauly vyksta savaime, nepriklausomai nuo mūsų valios, kaip pav. ir tai, kad mes esame lietuviai, o ne japonai, negrai ar kas kita. Atrodytu, tarsi ir žmogaus bei tautos vaidmuo didesnėje visumoje nuo jų nepriklauso. Tačiau, jiems supratęs savo paskirtį ir sąmoningai josios nurodymais sekant, gali būti nepalyginti toliau nueita ir daugiau paveikta visia aplinka, ne gu pasyviai laukiant, pasidavus likimo žaismui.

Todėl ir mūsų tauta, norėdama tinkamiaus ir sėkmingiau atlikti likimo skirtą jai vaidmenį, pirmiau turi gerai iširti ir suprasti savo paskirtį ir paskiauj sąmoningai sekti savo pašaukimo balsu. Tuo turi susirūpinti mūsų valstybė, bet privalo galvoti, stebėti ir

tirti kiekvienas mūsų. Naudinga yra auginti bekonus ir gerai pritaikyti juos pasaulinės rinkos reikalavimams. Bet neužmirškime, jog dar svarbiau yra auklėti mus pačius ir mūsų būsimasias kartas tautos pašaukimui atlikti, kad tuo būdu galėtumėm vertingęniu nariu įeiti visos žmonijs bendrijon ir ten užimtumėm prigimtjes skirtą mums garbingę vietą.

10. Pirmiausioji prievolė aktिंगai dalyvauti šiame sąmoningame ir planingame darbe, žinoma, likimo skirta mums, gyvenantiems pačioje tautinėje teritorijoje. Bet dideli uždaviniai gali būti atlikti ir užsienio lietuvių kolonijose.

Jūs, gerbiamieji atstovai, ir Jūsų atstovaujantieji užsienio lietuviai daug pasidarbavote Lietuva, keldami jos vardą svetur, gindami jos teises ir garbę tolimiausiose kraštuose, ruošdami ir telkdami draugėn jos užtarėjus, kurie sprendžiamais istoriniais momentais, kaip antai didžiam karui baigiantis, daug nusvėrė ir ateity gali nusverti Lietuvos likimo svarstyklę. Jūs sunkiausiai karo laikais gelbėjote Lietuvos žmonių minias nuo bado mirties, o vėliau padėjote Tėvynei kurti savo ginkluotąją jėgą, atstatyti kar sunaikintą ūkį, kurti mūsų krašte pramonę, kelti švietimą ir kit. Garbė ir amžinas dėkingumas bus Jums už tai. Jūsų nuolatinis rūpinimasis Tėvynės reikalais, kurio ryškūs įrodymas yra ir šis kongresas, sutaraukęs tiek Tėvynės mylėtojų iš tolimiausių žemės rūtulio vietų, yra tikra garantija, kad ir toliau lietuvių tautos rūpesniai ir uždaviniai nebus Jums svetimi, ras jautrų atgarsį Jūsų sieloje, ypač svarbiais istoriniais momentais ir reikalais.

Bet ir grynosios tautinės kultūros srity Jūs, išėiviai, galite labai daug padėti mūsų tautai vykdyti minėtus jos paskirties uždavinius. Vieni Jūsų būsite naudingi jau vien tuo, kad seksite mūsų kultūros augimą, stengsitės persisunkti ją, rodysite svetimiesiems mūsų tautinių sąvybių gerbimą ir meilę. Tuomi Jūs versite svetimosius daugiau gerbti ir Jūsų pačių sąmoningą asmenybę ir mūsų tautą bei jos kultūrą ir jie labiau susidomės mūsų tauta ir Tėvyne. Tik prisiminkime ir nuolat laikykime prieš akis kilnų Dariaus ir Girėno žygio ir jo pasekų vaidą. Du drašulio išėiviai ryžosi didingan žygin Tėvynės meilės vedini. Jie tragiškai žuvo, bet Lietuvą išgarsino ir išaukštino: Visame pasauly, greta galiosis jausmu žuvusiems, sukilo didelis susidomėjimas ne tik didvyriaus lakūnais, bet ir tuo kraštu, kurio garbė jie savo gyvybes padėjo.

Kiti Jūsų, kurie patys dalyvaujate kultūrinę vertybių kūrime, galite dar daugiau pasitarauti mūsų paskirčiai. Jūs susiduriate su svetimos, bet dažnai aukštoms kultūroms. Jose greta visai svetimų mūsų sielai pradų, yra ir tokių, kurie gali būti jai labai artimi. Pažinkite juos, sužvejojite, bet nepasilikite vien tik sau patiems, neškite juos bendran mūsų dvasios loby-nan. Kiekvienos tautos kultūra, greta savų, įgimtinių, turi ir skolininių elementų. Juos pasisavindama ir suderindama su savaisiais, ji turteja, tampa įvairesnė. Jūs, išėiviai kultūros kūrėjai, galite tuo būdu gražiai praturtinti mūsų tautinę kultūrą.

Baigiant dėstyti gal ir palaidas, negana sujungtas mintis, vis dėlto yra pagrindo suglaustai pareikšti, kad lietuvių tauta turi didingą praeitį, gyvena labai reikšmingą dabartį, jai skirta turėti ir kilnią vertingą ateitį.

Sąmoningai to siekdami, mes bendru išstveringumu darbu tikrai galime jai tą garantuoti.

ARĖJAS VITKAUSKAS 1928 METAIS (Kliše gauta iš Marijampolės — iš "Šaltinio" redakcijos)

NEPAPASEKĖ VOKIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Šių metų rugpjūčio 17 ir 18 dd. Tilžėje įvyko vokiečių fronto kovotojų ir karo invalidų suvažiavimas. Iš anksto buvo numatyta, kad į suvažiavimą atvyks daug žymių partijos, kariuomenės ir vyriausybės atstovų. Iš to suvažiavimo tikėtasi padaryti vokiečių tautos vieningumo reklamą.

Nors vokiečių laikraščiai suvažiavimo išpūdžius labai pučia, bet jau vien iš to, kad laukiami aukšti svečiai į suvažiavimą neatvyko, galima spręsti, kad suvažiavimas buvo ne toks, kokio tikėtasi. Vokiečių laikraščiai rašo, kad suvažiavimas praėjo labai įspūdingai ir jame dalyvavo 35,000 fronto kovotojų. Tačiau kiti patikimi šaltiniai rodo ką kita.

Svarbiausioji suvažiavimo programos dalis įvyko rugpjūčio 18 d. Hindenburgo aikšteje, kur buvo susirinkusi apie 10,000—12,000 žmonių minia. Ten kalbą, tarp kitų, pasakė princas Augustas Wilhelmas.

Reikia pasakyti, kad smarkiai reklamuojamas suvažiavimas nevisai pasisekė. Nepasisiekimo priežasčių tarpe yra plienšalmių

organizacijos paleidimas, nes tos organizacijos didesnę dalį kaip tik ir sudaro kariai.

Iš vyriausybės numatytų atstovų nedalyvavo nė vienas. Žymiausias svečias buvo princas Augustas Wilhelmas.

Prieš Lietuvą nukreiptas kalbas minėtame suvažiavime pasakė Moseris, Tilžės miesto antras burmistras Koerper ir Libel.

Rugpjūčio mėn. 18 d. ant Luižės tilto ties Tilže apie 150 asmenų sustojo pareikšti demonstraciją prieš Lietuvą. Jų tarpe buvo uniformuoti SA vyrų. Visi jie buvo gerokai girti ir pagiedojo bent keturis kartus "Deutschland ueber alles" ir "Die Fahne hoch."

KATALIKŲ VAJUS

Chicago, Ill.—Kardinolas Jurgis Mundelein, įsakę visoms katalikų parapijoms ir katalikiškoms draugijoms Chicagoj, ateinančią savaitę surengti vaju prirašymui naujų narių parapijoms ir katalikiškoms draugijoms. Kardinolas tiki, kad šis savaitinis vaju duos 150,000 naujų narių Chicago antvyskupijai. Vajus tvarkyti pavesta prelatui Jokubui Horskburg.

"NUSIŠYPSOK"

Surašė J. K. M.
JUOKAI! JUOKAI! JUOKAI!

VIENATINĖ TOKIA KNYGA LIETUVIŲ KALBOJ

Tik ką išėjo iš spaudos.

160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių

Ant puikiausios popieros su gražiais apdarais.

Kaina tiktai \$1.00

Laida apribota. SKUBĖKITE UZSISAKYTI!

KALBĖTOJAI—štai pilnutėlė knyga parinktų juokų jums viešai bekalbant panaudoti ir savo klausytojus prajuokinti.

TEATRŲ RENGĖJAI—štai medžiagos ruošiant secjuokų.

LIGONIAI—štai neišsemiamas šaltinis linksmo ūpo nai veikalėlius. Publika šiomis dienomis ištroškusi gerų sukėlimui ir nuobodumo išblaškymui. Jūsų prieteliai negalėtų tinkamesnės dovanos jums suteikti.

TĖVAI—štai proga įsigyti sveikų ir švarių juokų knyga savo vaikučiams prigimtojų kalboj vakarais paskaityti.

KELEIVIAI—štai vieniems keliaujant draugas, kuris per visą kelionę juokins ir kaip bematant prabėgs laikas.

Šią knygą nusipirkę nesigailėsite užtai, kad tai retenybė mūsų kalboj. Nepamirškite, kad tai ne vienam paskaitymui tokia knyga su tokiomis juokingais nupasakojimais. Pakartotinais teks tą knygą susieškoti ir iš naujo skaityti. Tad pasinaudokite proga ir kol jū esama įsigykite sau ir savo draugams.

Reikalaukite

"GARSO" ADMINISTRACIJOJ

P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. STULGAITIS, 122 South Meade Street, Wilkes-Barre, Penna.
P. J. KARASKAUSKAS, 13 Garrahan Ave., Lynwood, Wilkes-Barre

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32. Phone: Wilkes-Barre 8-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

- Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
- L. Simutis, Prezidentas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
- J. Stulgaitis, Vice-Prezidentas, 122 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
- J. B. Savičius, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
- V. T. Kviatkauskas, Iždininkas, 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
- J. Joneika, Iždo Globėjas, 31 Sand St., Pittston, Pa.
- K. A. Vencius, Iždo Globėjas, 19 Cross St., Lawrence, Mass.
- Vincas Krikščionas, M. D., Dr. Kvot., 1711 N. Main Ave., Scranton, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

- 1. Antanas Vaitkevičius, 56 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa.
- 2. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
- 3. Juozas Mačiulis, 8656 — 85th St., Woodhaven, N. Y.

STATUTŲ KOMISIJA

- 1. Jurgis Tumasonis, 222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.
- 2. Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
- 3. Jilbieta Paurazienė, 14030 Wark Ave., Detroit, Mich.

TEISMO KOMISIJA

- 1. Vladas Palūpis, 133 N. Main St., Pittston, Pa.
- 2. Simanas Galinis, 115 Putnam Street, Scranton, Pa.
- 3. Saveras Marozas, 605 Spruce St., W. Pittston, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA

- 1. Kun. Antanas Milukas, Brooklyn, N. Y.
- 2. Tamas Seimis, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.
- 3. Kun. Juozas Simonaitis, 214 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.

LABDARYBĖS KOMISIJA

- 1. Petras Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
- 2. Juozas Čoškys, 8 Wood St., Pittston, Pa.
- 3. Vincas Miliauskas, P. O. Box 599, Forest City, Pa.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

L.R.K.S.A. CONNECTICUT APSKRITIES METINIS SUVAZIAVIMAS

DETROIT, MICH.

Visko Po Truputį

Ivyks spalį 20, 1935, 1 val. po pietų, Town Hall, Poquonock, Conn.

Yra kviečiamos visos kuopos dalyvauti, nes bus svarbių dalykų.

Metiniam apskrities susirinkimui yra renkama apskrities valdyba ir visos komisijos; visoki raportai išduodami, taipgi sykiu ir veikimas yra nustatomas: gegužinės, maršrutai ir kitos veikimai. Taipgi, kuopų valdybos, nepamirškite nutarimo, kad metiniam suvažiavimui visos kuopos išduotų savo stovį apie narius ir apskritai apie visą veikimą. Yra išsiuntinėta visų kuopų raštininkams blankos ir sykiu mandatai. Malonėkite išpildyti ir sykiu atsivežt. Kuri kuopa nesiųstų atstovų, tai išpildę blanką prisiųskit žemiau paduotu adresu. Taipgi nepamirškite atsivežti gerų ir naudingų įnešimų apskrities ir organizacijos gerovei.

A. J. Kaunielis, apskr. rašt., 159 Russ Street, Hartford, Conn.

LRKSA 265 kp. po vasaros karščių užsibrizė tikslą, kad orui atvėsus daugiau veiktų kuopos gerovei.

Svarbiausias kuopos darbas — tai bus spalį 27 d. pasirodyti su margumynų vakaru, kur bus suvaidinta juokinga komedija "Kurčias Zentas." "Keturi Broliai Didvyriai," kvartelogas su dainomis; vaizdelis, kurį prirengs muzikantės D. ir A. Bakščiūtės; kalbos ir deklamacijos. Programa bus labai įdomi. Plačiau programos svarbumą apibudinsime vėliau. Pelnas pusiau su šv. Antano parapija.

LRKSA Michigan valstijos apskritis irgi pradės vykdyti nutarimus. Nėra abejonės, kad Susivienymo nariuose įneš daug gyvumo. Darbas reikalaus pasiūlytumo, bet neš naudą ne tik nariams, bet visiems lietuviams. Pajėgos organizuojama visoj Michigan'o valstijoje.

FRACKVILLE, PA.

LRKSA 187-tos Kuopos Susirinkimas

Bus rugsėjo 22 d. tuoj po sumos pas kuopos raštininką J. Bankietą. Visi nariai kviečiami į susirinkimą, nes yra svarbių reikalų, kad visi žinotumėt, o paskui nereikėtų rūgot, kad nieko nežinojot.

Yra gautas laiškas iš Centro kas link konstitucinių pataisų ir seimo priimtų pataisų, kurios liečia pašalpos skyrimus nariams, ir dar kitų reikalų aptarimui.

Kp. Valdyba

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio. — 8 kuopos susirinkimas bus spalį 7-tą dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus spalį 3-ią dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 29-tą dieną sv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėkite visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 29-tą dieną po sumos, parapijos svetainėje, 41 Capitol Ave.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus rugsėjo 29-tą dieną 2 val. po pietų, po Nr. 89 Birch St.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 29-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus spalį 1-mą dieną A. Rupsio salėj, kampa Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakaro. Visi nariai malonėkit dalyvaut.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 29-tą dieną Igno Stungio salėje.

MAŽAS IŠMINČIUS

(Siūžetas skolintas)

Kartą buvusios Turkijos sostinės Konstantinopolio gatve eidamas labai išmintingas mahometonų dvasiškis — mulla pamatė, kaip vaikas, praeidamas po katalikišką bažnyčią, nusiėmė kepurę ir persižegnojo.

Mullai tada atėjo galvon mintis to vaiko akyse sukritikuoti krikščionių tikybinį mokslą. Todėl įtarė:

"Ar tu tiki, kad Jėzus Kristus yra Dievu ir kad Jis komunijos pavidale gali įžengti į daugelį krikščionių?"

"Taip, tikiu!" — atsakė vaikas. "Kur tavo protas? Pavyzdžiui: aš, ar tu, ar galim būti kartu ir viena esmė ir nesuskaitliuojama kiekybė?"

Išsyk vaikas nežinojo ką atsakyti, bet vaalndėlę pamąstęs, tarė:

"Kiek yra langų Konstantinopoly?"

"Ką?!" — sušuko mulla. "Manai kad aš kvailias vaikas — žaidžiu langų skaitliavimu!"

"O kiek yra saulų?" — vėl užklausė vaikas.

"Viena!" — atsakė mulla.

"Na! labai gerai!" — sušuko pradžiūjęs vaikas.

"Matai! suprask tą — jei viena saulutė — (jos šviesa ir šiluma) iškart gali įeiti į daugybę langų ir vienkart gali čielybėje pasilikti, tai kodėl tas Jėzus Kristus, kaip Visagalis Dievas, negalėtų įeiti į milijonus Jį mylinčių krikščionių širdžių ir vienkart būti ir danguje auksiniame soste."

Tie žodžiai labai suįdomino mullą — jis giliai užsisimąstė ir tada tai suprato tą, kad krikščionys tikėdami į švenč. Trejybę, anaipol, netiki ir tris dievus, kaip daugelis klaidingai mano, bet tik vieną Dievą, trijose esybėse.

Suprato, kad Dievas, kaip visagalis, gali būti ir vienoj ir trijose, o net ir milijonų esybėse — vpyatybėse.

Tą supratęs, mulla ėmėsi skaityti krikščioniško turinio knygas ir... po tulo laiko, apleidęs Turkiją, tapo krikščioniu-kataliku.

K. Vidikauskas

7-TAS EUCHARISTINIS KONGRESAS

CLEVELAND, Ohio. — Rugsėjo 23-čią prasidės iškilmingom mišiom vien dėl vyrų didžiulėj miesto auditorijoje. Visi dalyviai bus su žvakėm.

Kitos visos ceremonijos bus didžiulėj miesto auditorijoje, visai netoli nuo šv. Jono katedros, East Ninth St. ir Superior, 5 minutės nuėjimui.

Svečiai, atvykę į šį 7-tą Eucharistinį Kongresą bus sutikti tam tikro komiteto sudaryto iš visų katalikiškų parapijų.

Yra pageidavimas, kad skirtingų tautų svečiai klausytų visų pirma savo tautos komiteto, kuris pasirūpins nakvynėm ir suteiks visas informacijas.

Lietuviai, klauskite šv. Jurgio parapijos komiteto.

Norintys anksčiau sužinoti kokį informacijų, rašykite klebonijos adresu vienai iš komiteto narių: Veronika Yukman, Marijona Pūkelienė, Marijona Geldikienė, Sodaliečių atstovės: Marcelė Beržinskaitė; šv. Jurgio parapija: 6527 Superior Ave., Tel. Henderson 7841 (Šis adresas ir telefonas tik Eucharistinio Kongreso reikalams).

Lietuviai svečiai prašomi save prisistatyt lietuviais, kad ir mūsų mažą tautą turėtų gerą reprezentaciją.

Eucharistinio Kongreso atmintinį daiktų (suvenirų) pirkimo pajamos eis kongreso lėšų padengimui, nes viskas bus veltui, išskyrus gyvenimo vietas ir pragyvenimą.

P. Glu-nė, k-to narė.

LĖKTUVO NELAIMĖ

Nuo žaizdų mirė lakūnas Alf. Klygis

Rugpiūčio mėn. 28 d. ties Janučiu vienkietimi, Garliavos val., įvyko lėktuvo katastrofa. Lėktuvu "Ano III" išskrido pilotas kariūnas aspirantas Alf. Klygis ir žvalgas Kostas Butavičius. Darrant posukį, lėktuvas netyčiomis įėjo į suktuką. Dėl nedidelio aukščio pilotas jau nebesukubo lėktuvo išlyginti, ir šis susidūrė su žeme. Lėktuvas buvo smarkiai aplamdytas, o lakūnai sunkiai sužeisti ir nugabenti į ligoninę. Tos pačios dienos vakare lakūnas A. Klygis ligoninėje mirė. Lakūnas K. Butavičius sunkiai susitrenkęs, bet yra vilties, kad pasveiks.

Velionis A. Klygis rugpiūčio 29 d. palaidotas Kauno kapuose.

DIDINA MOKESČIUS

Chicago, Ill. — Miestas visiems gyventojams, turintiems turtą, nusprendė padidinti mokesčius šeštu nuosimėniu, todėl be tų paraginimų, kurie jau išsiuntinėta, netrukus bus išsiuntinėta nauji paraginimai užsimokėti ir priedus Tokiu būdu manoma mokesčių už šiuos metus surinkti trims milijonais dolerių daugiau, negu surinkta už perykščius metus, arba šiais metais gyventojai turės sumokėti \$59,800,000.

Oil City, Pa. — Rugsėjo 11-ta sprogu oro tankui žuvo Ronald French 25 m., ir Robert Waddel 40 m.

LIETUVI-KATALIKE, SKAITYK ŠIUOS LAIKRAŠČIUS

"AMERIKA," savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universalis Biuras, Inc. Kaina metams \$1.60. 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"DRAUGAS," vienintelis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, išeišas 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$6.00.

"DARBININKAS," Lietuvių šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas. Išeišna du kart į savaitę, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$4.00. Pusmėčiui \$2.00.

"GARSAS," LRKSA organas, savaitraštis, 73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa. Kaina \$2.00 metams.

"LAIVAS," savaitinis Tėvų Marijonų žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$2.00.

"STUDENTŲ ŽODIS," Am. Liet. K. Studentų organizacijos žurnalas 366 W. Broadway, South Boston, Mass. Metams \$2.00.

"VYTIS," Lietuvos Vyčių mėnesinis žurnalas, 4736 So. Wood Street Chicago, Ill. Metams \$1.80.

IGN. ŠLAPELIS APIE LIETUVOS MENĄ

Paskaita I-jam Pasaulio Lietuvių Kongresui, įvykusiam 1935 m. rugpiūčio mėn. 11-17 d. Kaune, Valstybės Teatre.

Man tenka garbė kalbėti Tamsoms apie vieną iš daugelio tautos gyvybės paraiškų — apie meną, kuris yra laikomas — ir tikrai dažnai yra buvęs gražiausiu tautos žiedu.

Tamstoms, atsilankiusiems iš tolimų kraštų į seną tėvynę, be abejo, norėtusi ne tik turėti duonos, sviesto ir mėsos, bet matyti atgimusios Lietuvos dvasinio gyvenimo žiedą: klestįjančią ir žydintį meną.

Dėja, čia ne vieno Tamstų lūkesčiai gali būti apvilti: socialiai pavalgis, galima nerasti, kuo siela galėtų pasidžiaugti.

Siame savo pranešime norėčiau ne tiek džiuginti Tamstas dideliais darbais ir laimėjimais meno srity, kiek paaiškinti, kodėl Tamstos tų laimėjimų nedaug tematote, palyginti su tuo, kas kitose gyvenimo srityse per 15 metų nepriklausomybės nuveikta. Tuoj tarpu kai didžiojo karo visokių kariuomenių surtrypta Lietuva Tamstų pagalba atsistatė ir pasidarė derlingu daržu, tuo tarpu kai Kaunas iš mažo rusų tvirtovės miestelio išaugo į didoką miestą, bent tris syk padidėjo ir pasipuošė rūmais, kurie tikty ir didelėms sostinėms; tuo tarpu kai visose srityse matyti didelė pažanga, meno, ypač vaizdinio meno, srityje atlikti darbai mažiau žymūs, o gal atrodo net permaži.

Šiam reiškinii yra daug svarbių priežasčių, kurios glūdi mūsų baltosios rasės civilizacijos bendroj linkmėje ir Lietuvos gyvenimo specifiskose sąlygose.

Mūsų senolių apgyventose žemėse lig šiol, dėl ypatingos geografinės padėties, nebuvo tinkamos dirvos egzotiniams augalams, — gryniesiems menams tarpti. Žiūrint į praicit nesunkiai pastebėti visišką nebuvimą sąlygų gryniesiems menams. Visu pirma lietuviai neturėjo miestų ir negyveno miesto gyvenimu. Nors, tiesa, senoji galiniga Lietuva turėjo sostinę Vilnių, kuris 16 amž. buvo labai gyvas prekybos punktas, sociališkai-ekonomiškai reikšmingas, bet kaip visuose Lietuvos miestuose, taip ir Vilniuje, lietuviai nesudarė viešpatuojančios daugumos. Lietuviai ten buvo lyg ištirpę kitataučių mišiny, tad jie negalėjo turėti sąlygų savo grynajam menui kurti. Esant Lietuvai galinga valstybe, ji ilgai paliko nuošaliai tuo krikščioniško kultūros, nepergyveno krikščioniškų viduramžių, tuo pačiu nepergyveno krikščioniško meno žydėjimo, kuris Europoj parėngė kelius humanistinio meno Renesansui.

Lietuvos valdovai, užimti nepabaigiamomis tėvynės nuo priešių gynyimo kovomis, negalėjo rūpintis vaizdinio meno ugdymu. Lietuviams apsikrikščijus, atsirado vaizdinio meno reikalaujoja ir globėja: Katalikų Bažnyčia ir vienuolynai, bet Bažnyčia turi savo ypatingus siekius ir ji nereikalauja, kad esantis jos tarnyboj menas būtų tautiškas. Tad nenuostabu, kad 17 ir 18 amž. Lietuva buvo gausingai apstatyta gražiai išpuoštomis bažnyčiomis, bet tie visi pastatai buvo atlikti iš svetur pakviestų meistrų-menininkų, o smulkesnieji meno kūriniai buvo atgabenti iš Italijos. Tat negalime jaisiais labai džiaugtis ir laikyti savais.

Bajorija, kuri kituose kraštuose buvo savo kultūros ir meno ugdytoja, Lietuvoj tos rolės nevaizdino, nes jos dauguma buvo atskilusiu nuo savo tautos ir nutautusi.

Taigi, kaip matome, Lietuvoj nebuvo vaizdiniam grynajam menui tarpti nė vienos palankios aplinkybės.

Tiesa, 18 amž. pabaigoj buvo norėta įkurti Lietuvos meno židinį ir tam tikslui buvo įsteigtos prie Vilniaus Universiteto architektūros, skulptūros ir tapybos katedros, bet, išgyvenusios vos 30 metų, negalėjo padaryti žymesnių pėdsakų Lietuvos mene.

O kai po lenkmečio buvo uždarytas Vilniaus Universitetas su meno katedromis ir prasiidėjo klaukiausias mūsų istorijoj laikotarpis, Vilniaus meno mokyklos silpna sėkla buvo visai suminta ir sunaikinta. Tame laikotarpy net tokie meno reiškiniai kaip kryžiai buvo uždrausti ir statomi vogčia, naktimis.

Iš tų priespaudos laikų primintinas vienas menininkas — Tadas Daugirdas, kurį galima pavadinti mūsų vaizdinės tapybos meno aušrininku. Jis jaunystėje vertėsi menu, senstelijėse ėmėsi tirti Lietuvos priešistorinė senovę. Savo archeologijos rinkiniais padėjo pagrindą Kauno miesto muzėjui. Jis taip pat buvo pirmas mūsų tautodailės apaštalas ir vertintojas.

Jei ju vaizdinės tapybos darbų Tamstos nerastė galerijoj, tai ne dėlto, kad jų nėra liķę, bet vien todėl, kad jis juos dirbo prieš 50 metų ir nežinojo būsimo Lietuvių meno galerijos direktoriaus skonio.

T. Daugirdas buvo savo laiku vienas kareivis ir nedaug tegalėjo nuveikti.

Gyviau pradėjo reikštis mūsų vaizdinė tapyba ir kultūra tik nuo 1904 m., kada buvo gautos šiuokios tokios pilietinės teisės. Už poros metų po to buvo įkurta Lietuvos Dailės Dr-ja, kuri pradėjo spiesti lietuvius menininkus, rengti jų darbų parodas ir populiarinti jų darbus. Tą reikšmingą darbą pradėjo menininkai: A. Žmuidzinavičius, M. Čiurlionis, P. Rimša ir kiti, to laiko Vilniaus lietuviai inteligentai.

L. D. Dr-jos rengiamos parodos Vilniuj buvo tikri lietuvių atgimimo manifestai ir šventės visoj Lietuvoj. Jas lankė daugybė kaimo žmonių, nes jose dalyvavo ir kaimo dailininkai—dievadirbiai, audėjos ir kiti dailių darbelių meistrai. Iš jų įgyti darbai davė pradžią tautodailės rinkimui ir sudarė pagrindą būsimam tautodailės skyrui Čiurlionies Galerijoj.

Tose parodose pradėjo rodytis ir išliko didysis mūsų menininkas M. K. Čiurlionis (miręs 1911 m.) — mūsų meno tikra pažyba. Jis ne tik puikus vaizdininkas-tapytojas, bet ir muzikas-kompozitorius, ir poetas. Jis vertas ypatingo dėmesio ir studijų, bet nėra laiko plačiau su juo supažindinti Tamstas.

Lietuvos Respublikai įsikūrus Čiurlionies kūriniai buvo valstybės įgyti ir įsteigta jo vardu galerija kame dabar galima matyti beveik visus jo kūrinius.

Mūsų Valstybei besikuriant meno kūryba ir jos reikalais rūpintis buvo įsteigta "Lietuvos Meno Kūrėjų Dr-ja," kuri pirmaisiais nepriklausomaisiais metais, valdžiai ir visuomenei pritarant ir padedant, organizavo visas, dabar esančias meno įstaiigas, bet netrukus, kaip pridera menininkų organizacijoms, sujuro

Pradžioje mūsų nepriklausomo gyvenimo (1922 m.) buvo įsteigta valdžios laikoma Meno Mokykla, kuri lig šiol yra išleidusi apie 100 auklėtinių, kurių tarpe yra nemaža talentingų menininkų. Per trumpą laiką jie dar negalėjo žymiai pasireikšti, — tam reikia daug ilgesnio laiko, — bet nėra abejonių, kad kai kurių asmenyse bręsta dideli menininkai.

Atsiradus naujoms pajėgoms mene, atsirado reikalas joms diferencijuoti į grupes, kurios atstovauja įvairius šių dienų meno kryptis. Dabar greta daugelio neorganizuotų, pavienių lietuvių menininkų, yra trys organizacijos. Senesniosios menininkų kartos dauguma spiečiasi "Lietuvos menininkų draugijoj." Jaunesnieji menininkai, būv. Meno Mokyklos auklėtiniai, turi draugiją vardu "Nepriklausomieji" ir grupę "Ars." Abi jaunųjų organizacijos turi po 5-6 narius. "Ars" atstovauja modernizmą. Visos trys minėtos organizacijos užimtos ne tiek meno kūryba, kiek menų politika ir tai savo mažos grupelės meno politika ir kitų diskreditavimu. Tarpusavio ėdimosi rezultatai gana liūdni: lietuvių menininko vardas Lietuvoj labai diskredituotas.

Trumpai sakant, atgimusioj Lietuvoj nors atsirado šiuokios tokios galimybės grynajam menui kurtis, bet to meno tautiškuimui reikštis turime labai nepalankias sąlygas dėl šių aplinkybių: mūsų grynasis menas pradėjo kurtis neturėdamas jokios tradicijų praicy, galima sakyti, kaip naujakuris ant dirvonos. Neturint nei savo meno praicitės, nei savo mokyklos, reikėjo mokytis ir semtis patyrimų svetur, Vakarų Europos didmiesčiuose, ypač Paryžiuj. Ten persiėmė jų meno uždaviniais ir siekimais ir grįžus atgal buvo kuriama jų dvasioj. O Europos didmiesčių vaizdinis menas, tapyba jau nuo XIX amž. pabaigos stengiasi, kaip muzika, sąmoningai pasidaryti tik meisterystė, kuri ieško stipriai parbrėžtų tapybos pradų. Nauja tapyba visai neranda reikalo ką nors atvaizduoti arba pavaizduoti, svarbesniu uždaviniu laiko grynai formalines problemas. Šios didmiesčių meno srovės randa atbalsių ir pas mus, nors jos mūsų gyvenimo sąlygoms yra svetimos. Jos vilioja jaunus menininkus, nes save surasti men sunku ir daug trūso reikiama, o keistenybėmis galima greit pargarėti nors trumpam laikui.

Negalima sakyti, kad naujausių laikų meno srovės būtų tik mados padaras. Jų šaknis glūdi tam tikruose didmiesčių bendruomenės sluokniuose, bet, de ja, platesnei visuomenei jos yra svetimos. Jų įsigalėjimas pas mus daro giliausią bedugnę tarp meno ir visuomenės. Menininkai sėdi Olimpe ant savo meno problemų, o visuomenė iš jų šaiposi ir puošia savo namus blozais ir pigiais oleodrukais.

Turint galvoj, kad jaunųjų tarpe yra nemaža talentų, galima tikėtis, kad jie persigrė didmiesčių modernizmo liga, patyrimo įgiję ir subrendę pradės kurti savo meną, kurio visi trokšta, kuris suras kelius į visuomenės širdį ir ras platesnės baramos valdžios ir visuomenėj, negu dabar turi.

SPARNUOTI LIETUVIAI

DARIUS IR GIRCNAS

Parašė P. JURGĖLA TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasulj. Dariaus ir Girėno nuo pelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. KAINA \$1.50, siunčiant paštu \$1.65

Reikalaukite: "GARSAS" 73 E. SOUTH STREET Wilkes-Barre, Pa.

JAUNIMO KAMPĖLIS

MYLĖK, LIETUVI, TĄ BRANGIĄ ŽEMĘ

Mylėk, lietuvi, tą brangią žemę. Kame nuo amžių tėvai gyveno: Čia tavo kūnas sau maistą semia čia grynai dvasiai tiek sveiko [peno...]

Mylėk jos kalbą, senovės būdą. Jos girių kvapą, žaliąsias pievas; Į jos dirvonus pasėjus grūdą, Žinai, jog vaisių palaimins Dievas.

Mylėk prabočių kapus garbingus, Kur amžiais ilsis tėvynės sūnūs! Mylėk tuos amžių vardais garsingus, Kurie išugdė tautos galiūnus.

Maironis

ŠIA VASARA

Šią vasarą saulėtą Nepaprastai smagu. — Niekomet tiek nebuvo Dainužių ir žiedų...

Rausvų aguonų puokštės Mirga tik kvatoja Ir šypsanti jaunatvė Jaunatviškai dainuoja.

Nemokam mes liūdėti, Nezinom, kas kančia, Nes mūs krūtinėj—gėlės, Ir supasi daina...

TĖVO LOBIS

Pasaka

Tėvas mirdamas pasiūkė visus savo sūnus ir sako jiems: — Vaikeliai, aš mirštu, nenusiminkite, nes aš savo daržę palieku užkastą didelį lobį, tik nesigailėkite darbo, gerai pakasinkite daržę, o paslėptą lobį tikrai atrasite.

Tėvas tuojau numirė, o vaikai, nieko nelaukdami, kai tik tėvą palaidojo, išbėgo su lopetomis į daržę. Perkasinėjo visą daržę kelis kartus, tačiau nė kokio lobia nerado. Ir pyko ant tėvo, kad juos apgavo.

Tačiau kitais metais, gerai perkastoje žemėje pasodinus visokių daržovių, jos labai gerai užderėjo. Pardavė surinko didelį lobį. Dabar jie tik suprato, ką tėvas mirdamas jiems norėjo pasakyti.

Lietuviais esame mes gimę Lietuvosiu turime ir būt Tą garbę gavome užimę Jai ir neileiskime pražūt.

Sauverveinas

MISLĖS

Stovi stulpas, ant to stulpo 12 klėtkelių, kiekvieno klėtkelėj po 4 langelius, kiekviename langely po septynius žvirblius, kurie kiekvienas turi savo vardą. (Metai, mėnesiai, savaitės ir dienos).

Šulinė be dugno (Žiedas).

Dvi seselės per kalnelį nesucina (Akys).

Šimts lapų, šimts puslapių, pats ant vienos kojos stovi (Kopūstas).

PASEKMINGA SPORTO OLIAMPIADA

Connecticut Valstybės Kat. Jaunimo Sporto Olimpiadoj Dalyvavo Apie 2,000 Publikos

New Britain'o Sportininkai Pirmoj Vietoj, Waterbury—Antraj

Rugsėjo 7-tos popietį, prie Lake Quassapaug, Middlebury, Conn., netoli Waterbury'o, suvažiavo tūkstantinės minios — iki 2,000 lietuvių iš visos Connecticut valstybės.

Daugiausia suvažiavo iš Waterbury, nes tas didelis lietuvių miestas arčiausia ežero.

Buvo milžiniška sporto programa.

Tai yra metinis dalykas ir ši buvo ketvirta iš eilės visos Conn. valstybės lietuvių katalikiško jaunimo sporto olimpiada. Sure, mes padarėm ir pinigų, bet tai ne mūsų tikslas. Mums labiau džiugu buvo, kad sutraukėm tiek daug lietuvių, kaip vieną milžinišką katalikišką šeimyną.

Sporto programa prasidėjo popiet lygiai antrą valandą.

Visi ir visos atletai ir atletės buvo gražiausiai pasirėdę. Dalyvavo šie miestai: Waterbury, Bristol, New Britain, Bridgeport, Hartford, New Haven, Ansonia ir kiti. Daugiausiai punktų išlaimėjo New Britain. Antrą vietą bene užima Waterbury. Bristoliečiai jau du kart paeiliui buvo išlaimėję. Dabar newbritainiečiai turi didelę gražią sidabro taurę ir jeigu kas išlaimės tą taurę tris kart paeiliui, tai bus jų nuosavybė.

Vakare buvo šokiai — amerikoniški ir lietuviški. Grojo Timmie Crow Colonial. Daug jaunimo šoko nakčia ir visi bei visos, kaip paprastai, turėjo ektra good time ir apie tai dar kalba ir laukia kitų metų penktos metinės programos.

Komisija, su kunigu Gradeckiu, nori visiems padėkoti už paramą ir atsilankymą. Matyt, ir senesnieji labai mėgsta sporto žiūrėti. Lauksime kitų metų dar skaitlingesnės ir gražesnės CLC sporto olimpiados. Valio, jauni-me!

Rap.

BEISBOLO KOMANDOS SMARKIAI KOVOJA UŽ ČEMPIONATĄ

Dvi stipriausios—Kingston'o ir Plymouth'o — Wyoming Klonio Šv. Vardo Dr-jos Komandos Susirems Už Pirmenybę

KINGSTONIEČIAI NUGALEJO MINERSMILIECIUS

Sekmadienį, rugsėjo 8-tą, Šv. Vardo draugijos Miners Mills ir Kingstono beisbolo komandos turėjo susirėmimą už sezono čempionatą. Abi komandos smarkiai ėmėsi, bet vis dėlto kingstoniečiai paėmė viršų.

Žaidimų rezultatai taip išrodė:

KINGSTON	AB	R	H	A	P
Miškevičius, 3B	3	4	3	0	3
Leškauskas, 2B	1	2	2	2	2
Palaikas, LF	5	2	2	0	0
Leliokas, 1B	5	0	1	0	8
Martin, CF	4	1	4	0	4
Yarmel, RF	5	1	2	0	0
A. Kaduškevičius, SS	5	1	0	8	4
S. Kaduškevičius, C	5	3	2	2	6
Soroka, P	5	0	2	0	0

Viso... 44 13 18 12 27

MINERS MILLS	AB	R	H	A	P
Aleksis, C	4	1	2	3	12
B. Norakus, LF	5	1	1	0	1
Dovydas, CF	4	3	3	0	2
KASPERAS, SS	4	3	1	0	3
A. UZDAVINIS, 1B	4	0	2	1	7
Blažis, 3B	5	1	1	1	0
Naujalis, 2B	4	0	1	1	1
A. Norakus, RF	5	2	1	0	0
Uzdavinis, P	5	1	2	0	0

Viso... 40 12 14 8 26

SCORE BY INNING

Miners Mills	400	010	232	12
Kingston	200	032	411	13

Galutinios kovos už 1935 m. čempionatą eis tarp Kingstono ir Plymoutho komandų. Kuri jų laimės — parodys netolima ateitis.

KINGSTON—PLYMOUTH KOMANDU SUSIREMIMAS

Rugsėjo 15-tą įvyko labai laukiamas Kingstono ir Plymouth'o komandų susirėmimas. Abi pusės dėjo geriausias pastangas paimt

viršų. Kingstono šone žaidė Miškevičius, Leškauskas, Paleckas, Leliokas, Martin (Marcinkevičius), A. Kaduškevičius, Yarmel, S. Kaduškevičius ir Soroka; Plymoutho šone: Maslauskas, Linkevičius, Česna, Čepulis, Novakas, Maskevičius, Ganiš, Karavis, J. B. Soroka, Galinus.

Rungtynės išėjo 7prieš 6 Kingstono naudai.

Šį kartą žiūrėtojų buvo didelė minia. A. Kaduškevičius buvo kingstoniečių žvaigždė, Maslauskas — plymouthiečių.

Antras susirėmimas už čempionatą įvyks sekantį sekmadienį, rugsėjo 22-ą, Lynwood Diamond, Breslau.

B. J. Aleksis

NORBERTAS ALEKSIŠ IŠVAŽIAVO MOKYTIS

WATERBURY, Conn. — Garbus išsivijęs lietuvių veikėjas kompozitorius ir profesorius A. Aleksis šiomis dienomis atsiveikino su savo sūnumi Norbertu, kuris išvyko Notre Dame Universitetant, South Bend, Indiana, aukščiauo mokytis. Nežinia dar tikrai, kurią mokslo šaką ar profesiją jaunasis Norbertas pasirinko: greičiausia advokatūra.

Gausūs jo prieteliai, tai sužinoję, surengė jam atsiveikinimo party. Tai įvyko pereiną savaitę Holy Name kambariuose. Susirinko iki 100 jo prietelių. Young Melodians lietuvių WIXBS radio orkestras, kurį organizavo ir vystė jaunasis Norbertas, grojo linksmų amerikoniškų ir lietuviškų dalykėlių. O abudu armonikanistai Digimas ir Markevičius, kurie mus prie kiekvienos progos vis linksmina, irgi linksmai pagrojo.

Paskui buvo gražių, kad ir trumpų prakalbėlių. Vakaro vedėjas jaunasis Vincas Klimas, vietinės studentų organizacijos gabus pirmininkas, kvietė prakalbininkus: kunigus, Gradecką, ir Kripą, adv. Balandą, Joną Kairį, Petrą Lazdauską ir prof. Aleksį ir galutinai patį kaltininką Norbertą.

Natalija Plangiūtė įteikė dovaną nuo susirinkusio būrelio... gražų, naudingą ir praktišką krepšį (traveling bag). Jaunasis Aleksis buvo labai sujudintas, ypač kuomet prisiejo jam atsiveikinti su savo mylimais orkestrantais. Paskui po prakalbų buvo gardžių užkandžių ir blavių gėrimų. Ir šokiai baigė gražų vakarėlį.

Žodis kitas apie Norbertą Aleksį. Jisai dar jaunas, bet gražas ir gabus. Kaip jo tėvas, jisai labai iškalbingas. Jisai yra buvęs high school debatu klubo nariu ir tenisai labai gražiai pasižymėjo. Jisai vedė Young Melodians Radio-orkestrą, kuris grojo kas savaitę per radio, Yale-universitete, dėl Women's Professional and Business Association of Waterbury, dėl lietuviškų, lenkiškų ir rusiškų vestuvių Waterbury, Ansonijoj, New Britain, Danbury... ir kur ne? Norbertas taip pat turi nemenką balselį. Ypatinai gražiai moka dainuoti jo tėvelio sukomponuotas dainėles (kurios dar nepasirodė spaudoje ir kurios labai gražios ir labiausia patinka radio publikai). Jisai, kaip ir jo tėvas, visuomet energingas ir pilniausiai darbštus tai teatruose, tai prie studentų, tai prie Švento Vardo dr-jos ir visur, kur tik jaunimas reiškia savo veiklumą. Mažai tokių lietuvių vaikinių yra ir kaip Jonas Kairis ir advokatas Balandas išsireiškė — pasirinko mokytis ne kur kitur, o tiktai katalikiškame universitete.

Saukiame valio ir geriausių pasekmių tau, Norbertai!

Rap.

KAZYS JURKONIS — GOLFO ČEMPIONAS

WATERBURY, Conn. — Kazys "Jiggers" Jurkonis šiomis dienomis išlaimėjo Waterbury'o amatorių golfo kontestą. Jisai susilaukė didelės garbės iš vietinių laikraščių ir gavo labai gražią didelę sidabrinę taurę.

Valio, Jurkoniu! Jisai gražas vaikas ir čempionas. Linkime labiau prasimūti ir tapti profesionalu, o paskui profesionalu čempionu.

Waterbury turi labai daug puikių lietuvių golfininkų, kaip tai broliai Labučiai, Baranauskas ir visa eilė kitų, kuriuos išvardinti imtų perdaug laiko ir vietos šiame laikraštyje.

Išvažiavo Mokyklon I lietuvių kolegiją Marianopolį išvažiavo Vincas Urbonas ir Albinas Gurklis (naujas studentas). O Jurgis Vilčiauskas išvažiavo į St. Bernard's seminariją, Rochester, N. Y., kur klebonauja kun. Jonas Bakšys. Yra daug ir kitų, kaip tai Juozapina Stokniūtė, kuri važiuoja su Girdžijauskaite į Mt. Providence arba Pranciškiečių akademiją. Linkime visiems geriausios kloties!

Antanas Mažeika, naujas garburius balzamuotojas, ką tik baigęs graborystės mokslą McAlister School of Embalming, New York. Naujam profesionalui linkime kloties lietuvių tarpe.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Antanas Mažeika, naujas garburius balzamuotojas, ką tik baigęs graborystės mokslą McAlister School of Embalming, New York. Naujam profesionalui linkime kloties lietuvių tarpe.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Antanas Mažeika, naujas garburius balzamuotojas, ką tik baigęs graborystės mokslą McAlister School of Embalming, New York. Naujam profesionalui linkime kloties lietuvių tarpe.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Antanas Mažeika, naujas garburius balzamuotojas, ką tik baigęs graborystės mokslą McAlister School of Embalming, New York. Naujam profesionalui linkime kloties lietuvių tarpe.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

Šiomis dienomis Scotville ir Waterbury Clock Shop prima naujų lietuvių darbininkų. Jau atėjo daugelis dėl metrikų ir darbų. Matyti, Clock Shop ketina pagaminti daug Mickey Mouse laikrodėlių, kurie taip labai pagarsėjo praitais metais prieš Kalėdas. Malonu matyti, kad vis daugiau ir daugiau, ypatingai iš jaunesnių lietuvių, gauna dirbti.

VILNIAUS ŽYGI MININT

Truputis Nepriklausomybės Kovų Istorijos

1919 m. balandžio 20 d. Pilsudskio kariuomenė atėmė iš bolševikų Vilnių. Santykiai su Lietuva vis aštrėjo, ir birželio 18 d. buvo nustatyta pirmoji demarklinija.

Tačiau lenkų legionai vis nerimo ir Lietuvą puldinėjo. Tais pačiais metais prisiejo dar du kartų keisti demarkacijos liniją. Reikalai ėjo vis Lietuvos nenaudai. 1920 m. bolševikų spaudžiami, lenkai Vilnių aplėdė. Lietuva tada su bolševikais Maskvoje vedė derybas, kurios baigėsi Lietuvos rytų sienų nustatymu. Vilnius buvo pripažintas Lietuvai.

Tačiau karas tarp bolševikų ir lenkų vis tęsėsi. Bolševikai jau buvo užėmė Lietuvos pietų miestą Gardiną, ir skverbėsi į pietvakarius. Vilnius gi nuo Lietuvos vis buvo atskirtas demarkacijos linija, nors tik ką pasibaigusiomis derybomis jis jau turėjo būti užleistas Lietuvai. Ir Lietuva nutarė žūt būt savo sostinę greičiau paimti. Rugsėjo 8 d. Lietuvos kariuomenės dalys iš Suvalkijos priėjo Augustavo perkasą ir slinko vis toliau į rytus. Rugsėjo 26 d. bolševikai jau ėmė iš Vilniaus trauktis, o lietuviai įžengė į miestą ir pradėjo jį valdyti.

Tuoį pat Vilnių atsikėlė Lietuvos vyriausybė su visomis centralinėmis įstaigomis. Vilnius pradėjo gyventi lietuvišku pulsu. Miesto gyventojai nurimo ir jau tikėjosi amžinai prie Lietuvos prisidėję. Pirkliai žydėliai, kurie ligi tol dar nemokėjo lietuviškai, kelių savaitių bėgy išmoko.

Tačiau dalykai neigai taip gerai klostosi. Bolševikai tuoj pradėjo savo mūšius su lenkais pralaimėti. Lenkai sujudė į šiaurę ir, vydami bolševikus, pradėjo kartu pulti lietuvius. Rugsėjo 31 d. lenkai smarkiu puolimu sumušė nepasiruošusią mūsų kariuomenę ir užėmė Suvalkus ir Seinus. ebt tuoj buvo prisijustas daugiau mūsų kariuomenės, ir su lenkais prasidėjo didesni mūšiai. Seinus. Bet tuoj buvo prisijustas čiaul neilgam. Vėliau Seinai dar buvo lietuvių užimti. Lietuvių lenkų tiesioginės derybos Kalvarijoj nepasisekė. Lenkai, nors ir labai norėdami, Lietuvos ir karą su bolševikais neįtraukė. Jie pradėval pamokslas, 2:30 ražančiaus kalbėjimas, 3:00 Palaiminimas Šv. Sakramentu.

Visi pamokslai buvo toki įdomūs ir įspūdingi, kad vaikučiai tik laukė 11-tos valandos.

Penktadienį gerbiamasis mūsų klebonas pasikvietė svečių kunigų, kad padėtų išpažinti klajausyti. Visi mokyklos vaikučiai jau išpažinties, o šeštadienio ir sekmadienio rytmečiais visi priėmė Šv. Komuniją. Juzytė

Gerb. mūsų klebonas kun. J. Kuras taip sutvarkė, kad pirmas tris dienas turėtumėm rekolekcijas. Rekolekcijas vedė pats mūsų klebonas. Rekolekcijų tvarka per tris dienas buvo šitokia: 11:00 val. pamokslas, 2:30 ražančiaus kalbėjimas, 3:00 Palaiminimas Šv. Sakramentu.

Visi pamokslai buvo toki įdomūs ir įspūdingi, kad vaikučiai tik laukė 11-tos valandos.

Penktadienį gerbiamasis mūsų klebonas pasikvietė svečių kunigų, kad padėtų išpažinti klajausyti. Visi mokyklos vaikučiai jau išpažinties, o šeštadienio ir sekmadienio rytmečiais visi priėmė Šv. Komuniją. Juzytė

Gerb. mūsų klebonas kun. J. Kuras taip sutvarkė, kad pirmas tris dienas turėtumėm rekolekcijas. Rekolekcijas vedė pats mūsų klebonas. Rekolekcijų tvarka per tris dienas buvo šitokia: 11:00 val. pamokslas, 2:30 ražančiaus kalbėjimas, 3:00 Palaiminimas Šv. Sakramentu.

Visi pamokslai buvo toki įdomūs ir įspūdingi, kad vaikučiai tik laukė 11-tos valandos.

Penktadienį gerbiamasis mūsų klebonas pasikvietė svečių kunigų, kad padėtų išpažinti klajausyti. Visi mokyklos vaikučiai jau išpažinties, o šeštadienio ir sekmadienio rytmečiais visi priėmė Šv. Komuniją. Juzytė

Gerb. mūsų klebonas kun. J. Kuras taip sutvarkė, kad pirmas tris dienas turėtumėm rekolekcijas. Rekolekcijas vedė pats mūsų klebonas. Rekolekcijų tvarka per tris dienas buvo šitokia: 11:00 val. pamokslas, 2:30 ražančiaus kalbėjimas, 3:00 Palaiminimas Šv. Sakramentu.</

LIETUVIŠKI BONAI

Mes mokame aukščiausias marketo kainas. Neparpuok pirmu negu pasiteiraisit pas mus. Rašykite: KURT H. SCHURIG & CO. 50 Broadway New York

PAŽINK SAVO KRAŠTO GROŽI—ATSILANKYK

SVEDŲ AMERIKOS LINIJA NEW YORK—KLAIPEDA Per Gothenburgą, Švediją

Laivakorčių kainos trečiąja klase Ten ... \$ 97.50 Ten ir atgal ... 167.00 J. A. V. mokesčiai atskirai

Laivų išplaukimai iš New Yorko DROTNINGHOLM—Rugsėjo 24

GRIPSHOLM... Spalių 3 KUNGSHOLM... Spalių 23 GRIPSHOLM... Spalių 30

Tarp Švedijos ir Klaipėdos plaukioja 1934 m. statytas moderniškas laivas "MARIEHOLM". Platus informacijas teikia ir parduoda laivakorčių visi mūsų autorizuoti agentai, taipgi visi mūsų skyriai.

Swedish American Line 21 State Street, New York, N. Y.

DIEVE, PASIGAILEK MŪSŲ

KARAS! XX AMŽIAUS KARAS ant žemės, ore, jūrose.

Durtuvų grumtynės, nuodinti gazi, lėktuvų pašovimas, artillerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos oro baisybės vaidai aprašyta W. T. Scanlon'o parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje "DIEVE, PASIGAILEK MŪSŲ" (God, have mercy on us!) 400 pusl. Gražūs, tvirti aparai. Kaina tik \$1.00 su persiuntimu. Pinigines perlaidas (money order) ir savo adresu siųskite: "GARSAS" P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" SPAUSTUVĖ

Atlieka Visokius SPAUDOS DARBUS

Mums pavedami spaudos darbai padaromi greitai ir prieinama kaina.

Visi Esti Patenkinti Svairiu Darbu

Iš kitų miestų prisijusti darbai atliekami laiku.

Susivienymo kuopos ir nariai nepamirškite savos spaustuvės.

Spaudos darbus siųskite šiuo adresu:

"GARSAS"

73 EAST SOUTH STREET (P. O. Box 32) WILKES-BARRE, PA.

BIZNIERIAI, SKELBKITĖS "GARSE"

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

WATERBURY, CONN.

Leit. Matas Balanda Išvyko Kalifornijon

Šiomis dienomis Waterbury detektyvų leitenantas Stevens ir Matas Balanda išvyko Kalifornijon. Jiedu pargabens Waterburin Stanislovo Gružo nužudytąją Látvyną, kurį greičiausiai čia teis.

Kaip jau vieną sykį rašiau, detektyvas Balanda galėtų nemenuoti kryptis su kriminalistais. Man įsai papasakojo keletą ir, brač, plaukai šiaušiasi, kai klausai. Gal kurią dieną Matas Balanda teiksis papasakoti juos visus jaunesniam žmogui, kuris surašys spaudai. Jau buvo plačiai joje papasakota ir kito parašyta Modern Detective Magazine. Norėtume matyti viešojo spaudoje daugiau mūsų tautiečio patyrimų su kriminalistais.

Grįžo iš Atostogų

Prof. Aleksis, kuris retai kada ima vakacijų, nes jis tikrai turi jauną kraują ir visumet pilnas energijos, grįžo neseniai iš Pensylvanijos, kur įsai praleido kokią savaitę laiko. Teko man pasikalbėti su gerb. profesorium ir džiaugiuosi sužinojęs, kad įsai aplankė Pensylvanijos žymesnes vietas, kaip tai LRKSA Centra ir "Garso" redakciją, Jėzaus Nukryžiuoto sesučių prieglaudą Elmhurst ir tt. Tenai jam teko džiaugtis ir gėrėtis minėtų sesučių veikla ir pirmynžanga. Tenai sutiko aukštai gerbiamą prelatą Miliauską, kuris savo širdį įdėjęs ir sesučių darbus ir rūpesnius Elmhurst.

Svečiai

Šiomis dienomis waterburiečius ir savo namiškius aplankė išmūs lietuviai svečiai. Tai broliai Dulskiai, kurie dirba Cleveland, Ohio. Jie tikri waterburiečiai ir užlaikė ilgus metus lietuvų garbę ir žinių, kad jis įdomiausias lietuvų tauta, kreipėsi laišku ir prašė patarimo kas link jos parašytos (anglų kalba) knygos išleidimo. Prof. M. W. Graham davė gražų atsakymą ir nurodė, kur kreiptis su tokiais reikalais.

Lietuvių Politiko Klubo Clam Bake

AAA Sporting Club darže, prie Middlebury, Lietuvių Nepriklausomas Politinis Klubas turėjo savo metinį Clam Bake. Lietuviai profesionalai, biznieri, politikieriai gražiai draugiškai šnekučiavo ir linksmai praleido dieną. Pasirodė graži vienybė ir būtų labai gražu, kad daugiau tokių draugiškų suvažiavimų turėtų.

Atilankė ir miesto majoras Frank Hayes. Vienu žodžiu, ta metinė proga buvo ku sekmingiausia.

Laikykitės, lietuviai, nes darbininkai žmonės labai žiūri į jus profesionalus ir biznieri ir ne vienas gaus gražaus įspūdzio ir pavyzdžio iš jūsų gražaus gyvenimo. Rap.

DETROIT, MICH.

Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų Baliai

Rugsėjo 8-tą dieną Šv. Jurgio parapijos svetainėj įvyko Šv. Pranciškaus vienuolyno rėmėjų balius. Buvo rengiamas išvažiavimas-piknykas, bet ištikus lietuvišvažiavimas paverstas baliumi.

Dalyvavo sesutės pranciškietės ir gražus būrys publikos. Balių surengė ir daug auokojuo rėmėjų pirmininkas J. Šušorius. Kleb. kun. J. B. Čižauskas gerai išgarsino bažnyčioje. Baliuje dirbo parapijos komitetas ir kelios šios parapijos veikėjos. Sesutės pranciškietės ir rėmėjai širdingai dėkoja visiems už atsilankymą.

Profesorius Palankus Lietuviams

Poetė Ona Pucetaitė gavo malonų laišką iš California Universiteto (Los Angeles) profesorio Malbone W. Graham, 405 Hilgard Avenue, Los Angeles, California. Poetė O. Pucetaitė adresu "Garso" šio profesoriaus adresu ir žinių, kad jis įdomiausias lietuvų tauta, kreipėsi laišku ir prašė patarimo kas link jos parašytos (anglų kalba) knygos išleidimo. Prof. M. W. Graham davė gražų atsakymą ir nurodė, kur kreiptis su tokiais reikalais.

Seimo Atstovės Raportas

Rugsėjo 5-tą Šv. Jurgio parapijos moyklos salėje įvyko Moterų Sa-gos 54-tos kuopos mėnesinis susirinkimas.

Kuopos pirmininkė ir Moterų Sa-gos 17-jo seimo atstovė J. Medinienė išdavė platų ir įdomų raportą apie Moterų Sa-gos 17-ji seimą. Atstovė skaitydama seimo nutarimus, smulkesnius dalykėlius paaiškino plačiau. Gaila, kad nevisos narės dalyvavo susirinkime ir neišklausė raporto, nes daug dalykų, kurie kuopoje buvo neaiškūs, iš atstovės raporto paaiškėjo.

Raportas priimtas delnų plojimu. M. Aukščiuonienė sveikino atstovę, kaip atlikusią didelį ir naudingą darbą.

Michigan State Fair

Michigan State Fair tęsėsi nuo rugpiučio 30 d. iki rugsėjo 8 d. Lietuvių skyrių vedė gabi Detroito lietuviai išeivijos veikėja O. C. Aksomaitienė. Ji surinko gražių lietuvišku darbų ir lietuvišką-tautišką kostiumą, už kuriuos gauta dvi premijos. P. Stepanauskienė laimėjo antros rūšies premiją už lietuvišką rankų darbų ir man teko trečios rūšies premija už lietuvišką-tautišką kostiumą. Moterų skyrių, parodoje, buvo suvežta rankdarbiai iš visos Michigan valstijos ir svetimtųjų. M. Aukščiuonienė

Panama City. — Rugsėjo 13-tą netoli Bejuco giriose nukrito ir sudužo Panama National Airways orlaivis. Žuvo 7 žmonės, tarp kurių du amerikiečiai.

BROOKLYN, N. Y.

Pamalδος už a. a. J. Naujalį Rugsėjo 9, 10 val. ryto, įvyko metinės pamalδος Šv. Jurgio bažnyčioj už a. a. kompozitoriaus Juozo Naujalio sielą.

Pamalδος užprašė N. Y. ir N. J. vargoninkai. Pastebėtina, kad pamalδος—ekzekvijos buvo su asista, bet vietos klebono kun. K. Paulionio dėka, jos buvo atlaikytos tik pasišventimu, be jokio atlyginimo. Pačiam klebonui susirgus, mišias atnašavo kun. A. Petrauskas, vikaras. Prie asistos buvo kun. J. Laurinaitis ir kun. A. Drazdys.

Vargoninkai dalyvavo šie: A. Stanšauskas, P. Hodelis, J. Tamošaitis, J. Jankus ir A. Kaminskas.

Mišios buvo giedamos paties kompozitoriaus parašytos.

Lai būna man leista, kaip vietos vargoninkui, visiems padėkoti už taip išpuodingas pamaldas, kurios buvo atlaikytos visų minėtų asmenų pasišventimu.

Jonas Brundza

Pagerbimo Vakarienė

Rugsėjo 11 d. Apreiškimo Panėlės Šv. parapijos svetainėj įvyko graži pagerbimo vakarienė kun. J. Aleksiuoniui, Karalienės Angėlių parapijos klebonui, ir kun. A. Drazdžiui, laikinam vikariui. Vakarienės laiku buvo paraikyta daug gražių kalbų. Išpuodingai bei patriotingai kalbėjo grįžęs iš Lietuvos prel. M. Krūšas. Ir kun. Aleksiuonas pasižadėjo kitą metą atlankyti Lietuvą ir su ja geriau susipažinti.

Gabiai vakarienės laike programą vedė K. Vilniškis. Publikos buvo virš 300.

Buvęs

PITTSBURGH, PA.

Nuoširdžiai dėkojame geraširdžiams žmonėms Šv. Juozapo parapijoje, Binghamton, N. Y., už gausias aukas suteiktas mūsų seselėms, joms mokytojaujant ten vasaros laike. Didžiai įvertiname jūsų palankumą ir užjautimą mūsų vienuolyno reikalams.

Aukojo šie: Po \$2.00 — Mrs. Alebienė, Dr. Bravis, Mrs. A. Petrauskas, Mrs. Čižauskas, Mrs. E. Jusbonis, Mrs. A. Velykienė, Mrs. B. Rakauskas, Mrs. S. Dabekis; po \$1.50 — Mrs. Lasco, Mrs. A. Boskienė; po \$1.00 — Mrs. P. Aidziulis, Mrs. Aidziulis, Mrs. V. Bakienė, Mrs. H. Kaminskas, Mrs. E. Stumbrienė, Mrs. A. Maldelkis, Mrs. A. Janonis, Mrs. M. Kazlauskas, Mr. S. Bagdonas, Mrs. Žemaitis, Mrs. H. Balazarienė, Mrs. M. Bučinskas, Mrs. N. Svarakienė, Mrs. P. Vaičiulis, Mrs. J. Miškūnas, Mrs. A. Labakienė, Mrs. A. Mikalajūnienė, Mrs. Pilotienė, Mrs. Ribinskienė, Mrs. Simasienė, Mrs. Ramanauskas, Mrs. A. Velžienė, Mrs. J. Carnas, Mr. A. Carnas, Mr. J. Valiulis, Mr. J. Bačinskas, Mr. A. Vaičiulis, Mr. A. Radeckis, Mrs. E. Marazienė, Mr. A. Bravis, Mrs. A. Barvainis, Mr. J. Barvainis, Mr. A. Mikolionis, Mrs. E. Gudiniavičius, Mrs. A. Kavaleckis, Mrs. E. Staniulis, Mr. J. Aleksandravičius, Mrs. Sakalauskas, Mrs. C. Misevičius, Mrs. A. Juškas, Mrs. G. Radinas, Mr. J. Misevičius, Mrs. A. Alanskas, Mrs. B. Butts, Mrs. M. Vincevičius, Mrs. A. Druktenis, Mr. W. Kelly, Mrs. A. Kalesinskas, Mrs. J. Zigevičius, Miss Isabelle, Mrs. T. Varkulas, Mrs. Kolpakas, Mr. K. Smegelskis, Mrs. M. Paplauskas, Mr. J. Brazdonis, Mrs. M. Pundienė, Mrs. J. Lukasiūnas, Mr. J. Zalneris, Mrs. O. Noreika, Mr. J. Plasinas, Mary Moškūnas, Jonas Jusbonis, Mrs. S. Mickūnienė.

Mes kasdien melsime Aukščiausiosios, kad Jis atlygintų šiems geradariams iš savo malonių išdo. Dėkingos, Švento Pranciškaus Seserys.

Rugsėjo 10-tą Antanas Karauskas vedė našlę Viktoriją Sabaliauskienę. Šliūbas buvo Šv. Kazimiero bažnyčioj. Laimingo gyvenimo! Pabrolis

New York. — Rugsėjo 11-tą jo paties automobilį atrado nužudytą Herman Handler iš Bronx'o.

HARRISON-KEARNY, NEW JERSEY

Pagerbimo Vakarėlis Pr. Zdankui

Rugpiučio 31-mą Vyčių 90-ji kuopa surengė vakarėlį pagerbimui buvusio "Vyties" redaktoriaus Prano Zdankaus, kuris išbuvęs Lietuvoj keturis metus vėl sugrįžo Amerikon.

Programos vedėjas, 90 kp. vicepirmin. P. Velyvis, paaiškino vakarotikslą. Po to kalbėjo LRKSA vietinės 165 kuopos korespondentas J. Stasilionis ir J. Vaitekūnas.

Vyčių "oldtimeriai" ir Baltos Lelijos klubo vyrų choras padainavo gražių dainelių. Pianu paskambino M. Šleikaiciūtė. Publikai patiko. Buvo solistas ir duetininkai, bet jų pavardžių nesužinojau.

Pr. Zdankus pasakė svarbią kalbą apie Lietuvą ir jos stovį, ragino jaunimą atlaikyti tėvų žemę ir persivėžti gerų išpuodingų. Dėkojo rengėjams už tokį netikėtą pagerbimą.

Po to sekė šokiai.

Pr. Zdankus rugsėjo pradžioj išvyko į Chicago apielinkes. Ten atlankęs savo gimines ir pažįstamus vėl sugrįš į Kearny, kur ketina apsigyventi ir dirbuotis vietos lietuvių tarpe.

Korespondentas

DETROIT, MICH.

Inž. E. J. Žiūrys nuvažiavęs į New Haven, Conn., parsivežė žmoną su sūneliu. Pasirengę ilgesniam laikui Detroito apsigyventi. Smagu, kad inž. Žiūrys, būdamas pilnas energijos, karštats patriotas-tėvynainis, praktikuojantis katalikas, žada prie svarbesnės progos visada lietuvių reikalams padėti dirbuotis. Žmona Elena Žiūrienė (Norkūnaitė) iš New Haven, Conn., linksmo būdo patriotė, tėvų gerai išauklėta lietuvaitė, pasiryžusi dirbuotis lietuvių reikaluose. Gerb. Žiūriai augina sveiką tvirtą sūnelį Eugenijų. Linkime smaugaus gyvenimo Detroito.

Rugsėjo 8 d. Šv. Antano parapijos didžiulis piknykas, paminėjimui gerb. kun. I. F. Boreišio 15 metų kunigavimo, neįvyko dėl lietaus. Tad buvo pasilinksminimas Lietuvių svetainėj. Publikos buvo pusėtinai, bet tas paminėjimo piknykas bus rugsėjo 22 d. Beach-Nut Grove. Prašome detroitiečius atvažiuoti, turėsimės daug įvairumų, o jei tą dieną lytų — viskas bus Lietuvių svetainėj.

Koresp.

ATITAIŠYMAS

"Garso" Nr. 36-tam Vargoninkų Sąjungos seimo protokolo nutarimuose, 11-me punkte, kur kalbama apie Č. Sasnausko biografijos išleidimą ir paminėta, kad kun. L. Vaiciekauskas finansuoja knygos išleidimą, turi būti vietoj žodžio "finansuoja" — "Autorius dėkioja veikalą kun. L. Vaiciekauskui."

J. Brundza,

V. S-gos. seimo prot. rašt.

PAGERBS KARDINOLA

Jau visai Amerikai yra žinoma, kad rugsėjo 23—26 dienomis Cleveland, Ohio įvyks Katalikų Eucharistinis Kongresas.

Rugsėjo 23 d. specialiu traukiniu atvyks iš New York'o J. E. Kardinolas Hayes, New Yorko katalikų bažnyčios vyriausias galva. Su juo sykiu atvyks 100 maldininkų į Eucharistinį Kongresą; jų tarpe ir prelatas Diego Venini, kuris atveža iš Romos aukšnią kieliką Eucharistiniam Kongresui; šis kielikas yra dovana Šv. Tėvo dėl Eucharistinio Kongreso; kielikas bus vartojamas kongreso bažnytinį ceremonijų metu.

CHICAGO, ILL.

Bomba Prie Klebonijos Durų

Prie lietuvių tautiškos klebonijos durų rugsėjo 14-tos rytą plyšo dinamito bomba (No. 3509 So. Union Ave.). Eksplozija padarė šiek-tiek nuostolių.

Pašaukta policija apžiūrėjus apgadytą prieangį, užvedė tyrinėjimus, kad patyrus, kas bomba pametė.

Nezalezninkų klebonas Stasys Linkus aiškina, kad gal būt, tai darbas keno iš unijistų darbininkų, kad nubaidžius dabar prie bažnyčios taisyms dirbančius darbininkus neunijistus.

Josutienė ir Savickas Teisme

H. Josutienė, gyvenanti prie 49 gatvės Ciceroj, patraukė teisman savo artimąjį kaimyną V. Savicką už ižeidimą.

Teisėjui Sanduski klausinėjant, viena ir antra pusė prisipažino, kad Savickas tēpliodamas tvorą susibarė su kitoj tvoros pusėj stovėjusia Josutiene. Pastaroji priėjus arti Savicko, ėmė jį plūsti ir negražiai pravardžiuoti. Tada Savickas, netekęs kantrybės, pavilgęs teptuką ir raudoną dažą, tēškė Josutienei per burną.

Užtai Josutienė Savicką apskundė teismui už ižeidimą. Teisėjas viską išklausęs, abudu pabarė už nesantaiką, ir liepė ramiai gyventi, kaip kaimynams reikalinga, abudu paliuosavo.

LSB.

GRĮŽO IŠ LIETUVOS

Švedų Amerikos Linijos motorlaiviu KUNGSHOLM rugsėjo 9 d. ryte atplaukė iš Lietuvos šie keleiviai:

- S. Atkočiūnas Detroit, Mich.; E. Gečas ir L. Gečas, Scranton, Pa.; G. Kaplanaitė ir L. Kaplanaitė, Chicago, Ill.; J. Klimavičius, Brooklyn, N. Y.; M. Junkūnas, Newark, N. J.; N. Kuciūnaitė, Stony Brook, L. I., N. Y.; A. Lapienė, Stony Brook, L. I., N. Y.; A. Mažukelis, Brooklyn, N. Y.; O. Mankienė, Chicago, Ill.; J. Norbutas, Waterbury, Ct.; J. Pilipauskas, "Studentų žodžio" redaktorius, Thompson, Conn.; B. Sykes su žmona, Norwood, Mass.; O. Švegdienė, Brooklyn, N. Y.; S. Vitaitis, "Tėvynės" redaktorius, N. Y. C.; J. Zamulevičius su žmona, Pittsburgh, Pa.; J. Žurlis, Buffalo, N. Y.

Visi patenkinti kelione. Jūra buvo rami, tik kada perplaukė per tą vietą, kur buvo pračita audros, kuri siekė Floridą, jūra gerokai buvo įsupta. Tą vietą perplaukė laivas po 24 valandų jau po tos audros ir jūra vis dar buvo iniršusi, bet neilgai. Tarpe keleivių buvo daugelis iš Pasaulio Lietuvių Kongreso dalyvių. Viso grįžo 1145 keleiviai.

Raporteris

PAIEŠKOJIMAS NR. 70

Šie asmenys gyvena Amerikoje iškomi: GAJAUSKAS, Antanas. Išvyko Amerikon 1914 m. Gyvenęs sulg adresu: 3580 Roosevelt St., Detroit, Mich. MILERIŲ, Juozo, Vinco ir Alekso. Kilę iš Tauragės apskr. Tulą laiką gyveno Chicagoje. ZELECKIENĖ, Mileraitė Jieva. Kilus iš Tauragės apskr. Gyveno Chicagoje. Aukščiau išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotų yra prašomas suteikti žinių. Be to kokia žinia bus brangiai įvertinta. LIETUVOS KONSULATAS 100 E. Bellevue Place, Chicago, Ill.

BŪK SAVISTOVUS

Reikalingi Tuojaus Agentai pardavinėjimui gerai žinomų patentuotų gyduolių ir visokių europejiškų trejų-devynerių ir daugelį kitokių. Pelnas užtikrintas.

DEKENS OINTMENT COMPANY, P. O. Box 352 Hartford, Conn.

CLEVELANDO ŽINIOS

ŽINIOS APIE SEPTINTĄJĮ EUCHARISTINIŲ KONGRESĄ CLEVELANDE

Paliegę Kūdikius Duos Euch. Kongresui Savo Sutaupytus Centus

Devyniolikos šimtmečių laikas nepajėgė sunaikinti ryšių, kuriuos Kristus įsteigė tarp savęs ir mažų kūdikių, kuomet Jisai pradžiai Apatalų nenuvarinėti vaikų nuo Jo, sakdamas: "Kenčiantiems vaikams neuždrauskite prisitarti prie Manęs, nes tokių yra Dangaus Karalystė."

Svenčiausiajai Jėzus Širdžiai yra brangūs tie mažutėliai, kurių kūnai yra sužeisti ligos arba šiaip kokios nors nelaimės. Tai yra tie vaikučiai, ką gyvena Rose — Mary prieglaudose namuose. Jie yra labai artimi Šv. Jėzus Širdies draugai, nes jie lanko Jį koplyčioje ir apsaugo Jį savo vargus, meilę ir pasiukojimą.

Kartais svečiai lankytojai duoda tiems vaikams centų arba penktukų, kad sau nusipirktų saldinių praleidimui nuobodaus laiko, kuris jų amžiuje turėtų būti linksmiausias laikas. Vieno tu vaikų galvon atėjo šventa mintis: taupyti tuos centus, o paskui aukoti juos Šv. Sakramentui. Tą savo sekretą jis papasakojo kitiems. Trumpu laiku jie sutaupe 525 centus, kuriuos jie įteikė Msgr. Begin, kad pastarasis perduotų juos kongreso komitetui.

Šv. Tėvas Pats Išrinko Kongresui Kieliką

Šv. Tėvas parodė savo gilų užsisiiravimą Septintuoju Eucharistiniu Kongresu, kuomet jis pats asmeniškai išrinko aukso kieliką kaip dovaną kongresui. Jis taipgi uždėjo ant to kieliko parašą.

Kielikas yra apie 12 colių aukščio su keturiais evangelistais ir keturiais angelais, kurie laiko medalioną su alegorinėmis figūromis: Tikėjimo, Vilties, Mielaiširdingumo ir Teisybės.

Ta inskripcija arba užrašas ant kieliko yra tokio turinio: "Pius XI, iš Dievo Malonės, Šv. Tėvas, savo gerbiama broliui J. Schrembs Clevelando vyskupui, visai vyskupijos dvasiškiai ir Amerikos ištikimiems, ir kardinolui P. Hayes New Yorko arkivyskupui, Septintajam Tautiniam Eucharistijos Kongresui rugsėjo 23 iki 26, 1935 m. Jo Šventenybė, apvaikščioldamas su

žumis širdyje ir dalyvaujantis dvasioje, jus laimina."

Altorių Akmenys Pašventinti

Rugsėjo 3 d. Msgr. Schmit pašventino Šv. Jono katedroj 120 akmenų, kurie bus vartojami altoriams laikymui mišių Cleveland Public Auditorijoj laike Eucharistinio Kongreso. Tiek bus altorių, kiek yra Jungt. Valstybėse vyskupijų, būtent, 120. Minėtos akmenų pašventinimo ceremonijos buvo labai ilgos ir reikšmingos. V. G.

EUCH. KONGRESO DIENOTVARKĖ

Pirmadienį, rugsėjo 23-čią dieną:

11:00 A. M. Priėmimas Kardinolo Legate—Terminal name.
12:00 vidurdienį—Liturgiškas priėmimas Šv. Jono Katedroj, East ir Superior. Pasveikinimo kalba — Vysk. Schrembs, atsiliepiamas — Kardinolas Legate.
8:00 P. M.—Civilis priėmimas Kardinolo Legate Public Auditorijoj, East 6 ir St. Clair. Kalbos: Vysk. McFadden, majoras Davis, gubernatorius Davey, Postmasteris Farley, teisėjas Hurd, vysk. Schrembs ir kardinolas Legate.

Antradienį, rugsėjo 24-tą dieną:

9:30 A. M.—Iškilmingos Pontifikalės Mišios.
5:00 P. M.—Šventoji Valanda.
5:30 P. M.—Vakarienė kardinolo Legate.
8:15 P. M.— Vieša sveiga Public Auditorijoj. Kalbos: Al. E. Smith, J. Scott, ir Msgr. F. J. Sheen

Trečiadienį, rugsėjo 25-tą dieną:

9:30 A. M.—Iškilmingos Pontifikalės Mišios vaikams.
11:30 A. M.—Iškilmingos Pontifikalės Mišios. Orientalis ritualas.
8:00 P. M.—Šventoji Valanda kunigams.
11:00 P. M.—Šventoji Valanda visiems stadiume.
12:00 vidurnaktį—Pontifikalės (tylios) Mišios.

Ketvirtadienį, rugsėjo 26 dieną:

9:00 A. M.—Iškilmingos Pontifikalės Mišios moterims.

1:00 P. M.—Iškilminga Eucharistinė procesija.

7-TAM EUCHARISTINIAM KONGRESUI

Rugsėjo 23—26

Ant ežero kranto Ištietomis rankomis Šaukia Atpirkėjas: Ateik nusidėjęs.

Sveikinkie Karalių, Dievą Visagalį, Po paveikslu Duonos. Ant kelių parpuolęs.

Triuboms trimituokit, Garbę atiduokit: Choralai užgiedokit, Giesmes Jam aukokit.

Eikite turtingi, Vargšai, nelaimingi: Jis visų jus laukia Ir prie Savęs šaukia.

Ant kelių suklaupę Meldžias susikaupe Angelai Danguose Gieda debesiuose.

Eik ir tu, žmogeli, Garbint Visagalį, Jis laimins mūs šalį Ir jos kietą dalį. V. G.

PAPUOŠKIT SAVO NAMUS

J. E. Cyskupas J. Schrembs prašo visų Clevelando katalikų papuošti tinkančiomis Eucharistiniame Kongresui spalvomis savo namus, biznio vietas, gatves ir bažnyčias. Visas reikalingas informacijos gali gauti Guarantee Title name. V. G.

"SEPTYNIŲ KALNŲ PIEMŪO"

Clevelando katalikai ir atvykusieji turės progos trumpoje ateiptyje pamatyti judamus paveikslus "Septynių Kalnų Piemuo." Tai yra istoriniai pamokinanti paveikslai su nepaprastu muzikos priedu.

Paveikslai atidengs jums visą Romos vaizdą. Turėsite vienintelę progą aiškiai pamatyti, lyg veidas veidas, Jo šventenybę Šv. Tėvą Pijų XI, istorinio meno brangenys, nuostabaus grožio palocius, nepaprastus istorinius įvykius.

Be to, girdėsit garsius balso ir instrumentalinės muzikos veikalus, k. t., "Gamta mums apsaugo" ir "Alieju" Handelio, "Triumfalus Maršas" Griego "Panis Angelicus" — Bainio ir kitus.

Šie paveikslai bus rodomi laike Eucharistinio Kongreso rugsėjo 23-26 Cleveland, Ohio. O vėliau juos rodyt visoj Ohio diecezijoj. Minėtos filmos yra autorizuotos "J. E. Kardinolo Cranito De Belmonte" Romoj. V. G.

Teatrališka komisija pranešė, kad dvi labai juokingos komedijos yra spausdinamos ir nepoilingam prasidės repeticijos.

Rengiamųjų šokių pranešimą padarė J. Budas, E. Valaitė ir kiti komisijos nariai. Komisija pranešė, kad šokiai įvyks rugsėjo 28 d., Sojacks svetainėj, E. 79th St. Visi nariai rengiasi dalyvauti.

KAS ATŠITIKO SU ANTRU SKRIDIMU?

Dauguma clevelandiečių lietuvių vieni kitų klausinėja: kas atsitiko su antru skridimu į Lietuvą? Ar Vaitkus jau išskrido ar dar tebelaukia gero oro New York'e? Toki klausimai buvo paduoti ir rašančiam šią žinėlę.

Mano atsakymas yra toks: kiek žinau, tai Vaitkus dar tebelaukia "gero oro" New York'e. Ir nėra vilties, kad jis šį mėną skris į Lietuvą—Kauną. Senelis

CLEVELANDIETĖS SEKA DETROITETIES

Clevelandietės šeiminkės seka kitų miestų šeiminkinių pėdomis — pradėjo streiką prieš mėsos pardavėjus—bučerius ir jų krautuves masiniai pikietuoja. Šios rūšies streikas prasidėjo nuo Buckeye Rd., kur daugiausia yra apgyventa vienais ungarais. Ir kiek tenka patirti, mėsos streikas gali išsiplatinti po visą miestą.

nes mėsa šiame mieste taip pabrango, kad žmonės, mažiau uždirbdami, negali jos nusipirkti, ypač kiaulienos.

Dėl šeiminkinių streiko ir neleidimo kitų žmonių į krautuves nusipirkti mėsos, bučeriai atsišaukė į miesto policijos viršininką, kad jis duotų jiems apsaugą. Nežinia kuo šis streikas užsibaigs.

LRKSA 142-ROS KUOPOS VAKARAS

LRKSA 142 kuopa rengia labai gražų vakarą rugsėjo 29 dieną (pirmą sekmadienį po kongreso). Stato scenoj labai juokingą komediją "Amerikos Dovanos Lietuvai," su šokiais ir dainomis.

Paskui bus šokiai ir kozyravimas su dovanom. Įvyks Šv. Jurgio parapijos svetainėj. Prasidės 7 val. vakare. Prašom visų atsilankyti į šį pirmą rudens sezono vakarą ir gražiai pasilinksinti. Koresp. P. G.

SUSIRINKIMAS

Rugsėjo 3 d., Lietuvių svetainėj, Liet. Kultūros draugija laikė savo svarbų susirinkimą, kuriame buvo išrinkta draugijos naujas pirmininkas ir vice-pirm. Susirinkimą atidarė gerb. Pr. Gailiūnas, dr-jos nut. raštininkas. Šiam susirinkimui vesti pirm. buvo išrinktas gerb. A. Svetkauskas. Antanas susirinkimą vedė gana tvarkingai ir sumaniai, nors jam pirmu kartu pasitaikė vesti.

Veikiančios komisijos pranešimą padarė p-lė J. Užkuriūtė. Ji pažymėjo, kad komisija darbuojasi ir nepoilingo įvyks "card party."

Šeimyniško išvažiavimo raportą išdavė p-lė St. Ivinskaitė. Ji pranešė, kad paskutinis išvažiavimas draugijai davė kiek pelno. Draugija komisijai iškėlė už tai dideles ovacijas, būtent, p-lei St. Ivinskaitėi, A. Aliliauskaitėi (už paaukojimą kai kurių dalykų), A. Svetkauskui, A. Navarskui ir J. Rakauskui.

Teatrališka komisija pranešė, kad dvi labai juokingos komedijos yra spausdinamos ir nepoilingam prasidės repeticijos.

Rengiamųjų šokių pranešimą padarė J. Budas, E. Valaitė ir kiti komisijos nariai. Komisija pranešė, kad šokiai įvyks rugsėjo 28 d., Sojacks svetainėj, E. 79th St. Visi nariai rengiasi dalyvauti.

Po visų raportų sekė naujo pirmininko ir vice-pirm. rinkimas. Dr-jos nauju pirmininku tapo išrinktas Antanas Svetkauskas, o p-lė A. Ošetskaitė — vice-pirm. Visi nariai tikisi, kad mūsų Antanas ir Adelė seks mūsų buvusios pirm. — A. Rakauskaitės pėdomis — ugdyt draugiją nariais ir palaikys joje vienybę.

Išrinkta nauja komisija, kuri rūpinsis surengt naujų narių priėmimo pramogą. Taip pat šiame susirinkime prisirašė trys nauji nariai, kurie sekančiame susirinkime priims priesaiką.

Naujas pirmininkas susirinkimą uždarė malda.

Po susirinkimo visas jaunimas linksmai pasišoko prie gerb. A. Alekso ir J. Rakausko muzikos.

PIKNYKAI

Rugsėjo 8 d., naujos parapijos darže, šios pačios parapijos jaunų merginų sodalijos dr-ja surengė piknyką.

Tą pačią dieną, Mačiūtos ūky, Liet. Kultūrinio Darželio dr-ja irgi turėjo savo piknyką. Ir kiek vėliausiu laiku teko patirti, tai publikos abiejuose piknykuose nebūvo tiek, kiek galėjo jos būti. Vienok, kaip sodalietės, taip K. D. d-ja padarė šiek tiek pelno. Jaunų merginų dr-ja rengė parapijos naudai.

Kol clevelandiečiai lietuviai nenustos rengę tą patį sekmadienį

Pittsburgh, Pa., Šv. Pranciškaus Akademijos auklėtinės vyksta į pamokas vienuolyno busu.

LIETUVOS ŽINIOS

A. A. EM. VILEIŠIENĖ

Rugpjūčio mėn. 26 d. Vilniuje mirė žymi lietuvė visuomenininkė Emilija Vileišienė-Jamontaitė. Ji buvo dr. Antano Vileišio žmona. Seniai prieš karą Vilniuje begyvendama, buvo visai atsidėjusi visuomeniniam lietuviškumui darbu. Ji dalyvavo įvairiose moterų draugijose, kur dažniausia buvo vadove.

Vokiečių okupacijai esant, Vileišienė pasišventusi dirbo labdarystės darbu Vilniuje. Ji globėjo ir tvarkė mergaičių bendrabutį, kurį vėliau lenkai buvo priverę likviduoti. Visą savo turta ji atidavė labdarystės tikslams.

Prieš penketą metų, jau būdama sena, velionė dar buvo nuvykusį į Ameriką rinkti aukų skurstantiems Vilniaus lietuviams. Jos karšto patriotizmo dėka pavyko iš Amerikos lietuvių parvežti į Vilnių nemažai suaukotų pinigų ir daiktų, kuriuos ji atidavė lietuvių moksleivių bendrabučiams.

Emilijos Vileišienės vardas Vilniaus krašte yra gerai žinomas. Iki paskutiniųjų savo dienų velionė sielojosi ir rūpinosi jaunimo reikalais.

Velionė palaidota rugpjūčio 29 d. Vilniuje. Rasų kapuose, kur yra palaidoti kiti Vileišių giminių nariai.

PERNAI Į KLAIPĖDOS UOSTĄ IPLAUKĖ 3374 LAIVAI

Neseniai Klaipėdos uosto valdyba paskelbė praicitų metų uosto veikimo apyskaitą. Iš jos matyti, kad pernai į Klaipėdos uostą būvo įplaukę 3374 laivai. Tų metų uosto išlaidos siekė per pustrėčio milijono litų.

Iš viso, nuo 1923 metų uosto išlaidos siekia daugiau kaip 31 mil. litų, o pajamos tik apie 6 milijonus. Toks didelis skirtumas tarp pajamų ir išlaidų susidaro dėl to, kad uostas nuolatos plečiamas ir tobulinamas. O šie darbai reikalingi stambių sumų. Ir pereinatis metais Klaipėdos uostas visose srityse padarė didelę pažangą.

KRUVINA ŠEIMOS TRAGEDIJA

Ziežmariai, Trakų apskr. Ziežmarių valsč., Kairukelių km., įvyko šiurpi šeimos tragedija: nušautas šio kaimo apie 30 metų amžiaus gyventojas B. Ulanavičius ir sunkiai sužeista apie 27 metų amžiaus jo žmona Elena, kuri atgabenta į apskrities ligoninę mirė. Nužudė švogerus Petras Melkūnas. Žmogžudystė įvyko dėl to, kad iš likusio palikimo uošvio Lekavičiaus Ulanavičiai ieškojo pagal vekselius 3000 litų. Žmogžudys pabėgo.

SUNKIAI SERGA LAK. DARIAUS DUKRELĖ NIJOLA

Transatlantinio lakūno Dariaus vienintelė dukrelė Nijola šiomis dienomis netikėtai susirgo. Mergaitės akin subėgo kraujas ir grėisė pavojus apakti. Prof. Avižnis dabar gydo sergančią mūsų didvyrio dukrelę ir tikisi, kad ji pagysianti.

DARIUS IR GIRĖNA LAIDOS RUGSĖJO PABAIGOJ

Dariaus ir Girėnos rūšis Kauno kapuose jau baigiamas. Dar reikia įrengti tik vidų. Rūšis pastatytas dviejų alėjų susikirtime ant kampo. Kapela įrengiama po žemėmis, kurios grindys yra kelių metų gilumoje. Dėl to daugelis ir nepatenkinti, kad padangių sakalai laidojami taip giliai. Kūnai iš Medicinos fakulteto koplyčios bus pernešti rugsėjo pabaigoje, tačiau jokių iškilmių nerengiama, o pernešime dalyvaus tik didvyrio giminių ir aco klubas.

NAUJAS DIENRAŠTIS "LIET. NAUJIENOS"

Šiomis dienomis Kaune pradės eiti naujas dienraštis "Lietuvos Naujienos." Jį redaguos žurnalistas Petrenas, o bendradarbiaus rašytojas K. Binkis, žurn. Paleckis ir kiti.

FARMA PARDAVIMUI

104 akrai žemės su gerais būdingais; 15 karvių, 2 arkliai, 150 vištų; naujas vištynkas. Visi ūkio padargai ir mašinerija. Pardavimo priežastis — našlystė. Daugiau informacijų klauskite: Mrs. M. Yechinevich, R. D. No. 1, Edmeston, N. Y.

NIKODEMAS A. WILKELIS
LAISNIUOTAS LIETUVIS GRABORIUS
Neturint vietos savo namuose, pas jį galima pašarvoti
6522 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO
Telephone Henderson 9292

ST. CLAIR BAKERY
SKANIAUSIA IR GERIAUSIA RUGINĖ IR KVIE TINĖ DUONA
Norintieji jos gauti namuose ar krautuvsė, kreipkitės pas
K. OBELS-OBELIENĖ
6212 SUPERIOR AVE. (1404 E. 66th St.), CLEVELAND, OHIO
Telephone Henderson 6716

DELL E. JAKUBS—JAKUBAUSKIENĖ
LAISNIUOTA GRABORĖ—LICENSE FUNERAL DIRECTOR
Lithuanian Funeral Home
Automobiles and Invalid Car Service
6621 EDNA AVENUE CLEVELAND, OHIO
North of Superior at E. 67th St. Tel. Endicott 1763

VIENATINIS VIENIS PASTOVUS LIETUVIS
REAL ESTATE IR GENERAL APDRAUDOS AGENTAS
19 Metų Praktikos Tamė Liziųje
PETRAS P. MULIOLIS
6606 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO
Telephone Henderson 6729

IZIDORIAUS SAMO JEWELRY KRAUTUVĖ,
kurie parsiduoda visoki brangakmenys, įvairios rūšies žiedai, rašomos plunksnos ir kiti gražūs. Šioje krautuvsėje viskas parsiduoda numazinta kaina. Tuo pat čia yra taisyti ir laikrodžiai.
6704 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

Šv. Pranciškaus Akademijos auklėtinės mokinosi vaidinti. Pereitą pavasarį jų skrajojanti grupė didesnėse lietuvių kolonijose surengė gražias, idomias programas.

Vietinės Žinios

LANKĖSI

Antradienį, rugsėjo 17-tą, lankėsi LRKSA Pa., klebonas, Nukryžiuoto Jėzaus seserų vienuolyno viršininkas mons. J. V. Miliauskas. Tą pačią dieną taip pat lankėsi Wanamie Sv. Marijos parapijos klebonas kun. V. Šimkonis.

Antradienį, rugsėjo 17-tą, lankėsi LRKSA 17 kp. pirmininkas Juozas Batvinskis. Jis atnešė "Garsui" spaudos darbų.

VYKSTA IEUCHARISTINJ KONGRESA

I Septintąjį Eucharistinį Kongresą, kuris įvyksta rugsėjo 23-26 dienomis Cleveland, Ohio, vyksta nemažai Scrantų diecezijos katalikų su vyskupu Thomas C. O'Reilly priešaky. Delegacija iš Scrantų išvažiavo antradienį, rugsėjo 23-ą, 8:30 ryte, iš Clevelando grįž ketvirtadienį, rugsėjo 26-tą.

V. NAVIKAS IŠVAŽIAVO KOLEGIJON

Pereitą šeštadienį, rugsėjo 14, "Garso" linotipisto Antano ir V. Navikų sūnus Vytautas išvažiavo į Bucknell kolegiją, Lewisburg, Pa., tęsti mokslą. Jis du metus lankė Bucknell Junior College, Wilkes-Barre, Pa.

Vytautą į Lewisburg palydėjo jo tėvai ir seserys. Juos visus vežė savo automobiliumi Sus-mo Sekretorius J. B. Šaliūnas.

Geros kloties Vytautui mokslė!

LUZERNE

SODALIEČIŲ KOMUNIA IR SUSIRINKIMAS

Sekmadienio ryte, rugsėjo 15, laike 8 val. mišiu, sodalietės priėmė Sv. Komunija.

Po to sodalietės laikė mėnesinį susirinkimą. Susirinkimas buvo pradėtas malda.

Susirinkime nutarta suorganizuoti vadinamą "A Girls Retreat Guild." P-lė Agnes Jacobs išrinkta sekretore.

Aptarus visus sodalietė draugijos einamus reikalus — susirinkimas baigta malda.

Kitas susirinkimas įvyks kitą mėnesį.

A. Urbanavičiūtė, koresp.

KINGSTON

RENGIA KLEBONO PRIEMIMUI BANKIETA

Trečiadienio vakare, rugsėjo 11, klebono pareigas einas kun. A. Bublys buvo sušaukęs parapijos draugijų susirinkimą išdirbimui planų, kokių būdu pasitiktų kleboną, kun. J. V. Inčičūrą, kuris šią vasarą lankėsi Lietuvoje ir kitą mėnesį grįžta atgal.

Susirinkime dalyvavo visos bažnytinės draugijos ir nutarė surengti klebono kun. J. V. Inčičūros priėmimui bankietą.

To bankieto surengimui į įvairias komisijas išrinkta šie asmenys: kun. A. Bublys, klebono pavaduotojas — garbės pirmininku, J. Venslauskas — pirm., J. Masonis — 1-mas vice-pirm., V. Karmauskas — 2-ras vice-pirm., A. Agurkis — sekret., Ant. Soroka — židininkas; spaudos komisija: A. Ambrozaitis ir Alekas Aleksis; dekoracijų komisija: Genovaitė Kupstaitė, Genovaitė Radzevičiūtė, Mrs. Januškienė, V. Leliokas ir Vl. Agurkis; programos komisija: J. Šaučiūnas, J. Čarneckis ir A. Matulevičius; stalų komisija: A. Kaduškevičius, Juozas Kraužlys ir J. Jankeliūnas.

Gaspadinėmis išrinkta smarkiausias parapijos moterys — Mrs. J. Venslauskienė ir Mrs. J. Zelenykenė.

Bankietą nutarta laikyti sekmadienio vakare, savoj svetainėj, nes parapija turi savo reikalingus indus, tat ir įžanga padarė labai prieinamą — tik 75c. asmeniui.

Susirinkimas permatė, kad žmonės pastaruoju laiku suvargę dėl dabar čia esančios bedarbės. Todėl nutarė daryti viską kuo pigiausia.

Nors nėra žinios, kuomet klebonas sugrįš, bet nutarta rengtis iškalno, o kuomet kun. A. Bublys gaus žinią, kada klebonas parvažiuoja, tuomet griebtis visu smarkumu prie užbaigos.

Parapijiečiai yra prašomi, kurie išgali, įsigyti tikietus iškalno, kad rengėjai žinotų dėl kiek asmenų bankietą rengti.

MIRĖ

A. a. Stasys Makačinas, 49 m., gyv. 10 Union St., Inkerman, mirė rugsėjo 12-tą, palaidotas rugsėjo 16-tą Pittstono Sv. Kazimiero parapijos kapuose.

PITTSTON

ONOS VIRBAUSKAITĖS IR VINCO DAILYDOS SUTUOKTUVĖS

Trečiadienio ryte, rugsėjo 11-tą, Sv. Kazimiero bažnyčioje, per mišias devintą valandą, sodalietė dvasios vadovė, kun. Juozas Aruškevičius, sutuokė Oną Virbauskaitę, dukterį Onos ir Vincu Virbausky, su Vincu Dailyda, sūnum Marijonos Dailidienės.

Jaunoji, baltai apsirėdžius nešė lėliū ir gardenijų bukieta. Prie altoriaus nulydė brolis Simonas. Šliūbinį maršą grojo muz. Juozas Kudirka.

Kadangi jaunoji buvo sodalietė, tai sodalietės papuošė altorių su gladiolėmis, o sanktuariją su palmom ir paparčiais. Sodalietės taip pat padovanojo jai Sv. Marijos statulą.

Zmonių priėjo pilna bažnyčia.

Po šliūbo buvo svečių priėmimas pas jaunuosius tėvus, Spruce St., West Pittston, po ko jaunėji išvažiavo ant honey moon. Sugrįžę gyvens 306 Battle Ave., Exeter, kur jaunasis yra mėsinyčios savininkas.

Jaunosios sesuo Pranė buvo pamergė. Ji buvo apsirėdžius rastaštinė aksominė sukniua su raiškinta kepurė. Jos bukietas buvo iš rožių ir lėliū. Pabrolis buvo jaunojo brolis Domykas Dailyda.

Abu jaunavedžiai priklauso prie LRKSA 183 kuopos, kurioje jaunavedis yra išd. globėju. Abu yra darbštūs lietuvių tarpe. Jaunavedis, pabaigęs Exeter high school, dirbo bučernėj per telioliką metų, dabar jau ant ras metas kaip užsidėjęs savo bučernę 1057 Wyoming Ave., Exeter.

Jaunavedė pabaigęs West Pittston high school taipgi kelis metus dirbo bučernėj. Tai galima suprast, kad Onutė padės Vincui tetik namuose, bet ir biznyje.

Lai jaunųjų gyvenimas būna palaimintas!

BAISI TRAGEDIJA LIETUVIŲ TARPE

SCRANTON, Pa., rugsėjo 17.—Ipykęs, kad jo mergina atsisakė už jo ištekti, Juozas Janušaitis torėjo iš kambario išėiti — Janučėtu, bet ji visuomet atsisakydavo.

Motina su duktere buvusios virtuvėj. Janušaitis įsivedė ją į svečių kambarį ir vėl prašė, kad ji už jo tekėtų. Šį sykį irgi gavo atsakymą, kad "ne."

"Jeigu tu nenori ištekti už manęs, aš eisiu į kariuomenę" — sakė Janušaitis.

"Eik, kad nori," — atsakė Ulinskaitė.

Motina sako, kuomet jos dukterė torėjo iš kambario išėiti — Janušaitis pašoko nuo kedės ir ją prieš save sulaukė. Išsitraukė iš kišenės revolverį ir pradėjo šaudyti. Pirmutinis šūvis pataikė merginai į dešinią žandą ir išėjo per alvos viršū. Pirm. negu ji parolė, jis paleido antrą šūvį ir pataikė į antaki. Trečias šūvis pataikė į kairįjį šoną; ketvirtas išėjo pro langą.

Pridėjęs revolverį sau prie dešinio pečio Janušaitis paspaudė raiduką ir kulka išėjo jam per kairįjį petį.

Rugsėjo 8-tą Ulinskaitė laimėjo ketvirtą dovaną — \$50.00 gražuolių konteste Rocky Glen Parke.

Ji buvo stenografė ir dirbo L. B. Potter Company mainierių reikmenų krautuvėj.

Janušaitis dirbo prie katėdros kapinių.

Ką Aš Girdėjau

Rašo JURAS RIDZIKAS

Pittstoniečiai lapkričio mėnesį minės nepaprastą sukaktuvę. Lapkričio 17 sukanka lygiai 50 metų nuo įsteigimo Pittstono Sv. Kazimiero lietuvių parapijos.

Tų svarbių sukaktuvių paminėjimo proga yra rengiama išleisti Pittstono Sv. Kazimiero parapijos istorija su draugijų ir profesionalų veikimu.

Sekmadienį, lapkričio 17, bus įvairūs koncertas, pirmadienį, lapkričio 18, card party ir šokiai, o antradienį, lapkričio 19, bankietas. Tas jų jubiliejus bus sekmingas, nes jo surengimui darbuojasi vietos veikėjai ir 25 draugijos.

Wilkes-Barre Svč. Trejybės parapija apsipirko naujas kapines ir per visą vasarą geri parapijonai dirbo ir jas aptaisė. Kadangi vieta graži, tai žmonės nenori daugiau važiuoti į Georgetown, o subruzdą lotus pirkti naujose kapinėse. I trumpą laiką palaidoti šeši. Siek tiek užbaigus prie kapinių darbą — dabar jie subruzdą rengti parapijos bazarą, kuris prasidės spalį 17-tą ir tęsis per visą savaitę. Klebonas kun. J. K. Miliauskas su komitetu sukaitė daro visokių planus, kad tik tas bazaras būtų sekmingas.

Plymouth'as irgi rengiasi minėti 50 metų jubiliejų nuo pastatymo Sv. Kazimiero bažnyčios. Jie rengiasi slapta. Aną vakarą pro langą pamačiau, kaip klebonas kun. A. J. Sinkevičius su muz. A. J. Karausku tarėsi apie tą jubiliejų.

Mrs. T. Šaučiūnienė, muz. J. J. Šaučiūno žmona, šeštadienį, rugsėjo 14, išvažiavo į Brooklyną į savo sesers sūnaus Albino Zekio vestuves. Jis apsidėjęs su p-lė Ona Kriaučiūnaitė iš Brooklynio sekmadienį, rugsėjo 14, Karalienės Angelių bažnyčioje. Vestuvės buvo Labor Lyceum svetainėj, Brooklyne. Po vestuvių Mrs. T. Šaučiūnienė su pussešere ir švogeriu Venskais išvažiavo į New Haven, Conn., aplankyti švogerio Abujo šeiminę, kurie susilaukė dukters. Po to važiavo į Bridgeport, Conn. aplankyti gimines ir pažįstamus. Mat, pp. Šaučiūnai yra pradėję savo šeimyninį gyvenimą Bridgeporte. Mrs. Šaučiūnienė į Kingstoną grįžo labai smagiame ūpe ir parvežė lauktuvių.

Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klubas visu smarkumu pradėjo rengtis prie savo metinio Charity Ball, kuris įvyks trečiadienį, lapkričio 13, Hotel Sterling. Baliaus komisijon įeina klubo valdyba. Mrs. J. Venslauskienė yra prezidentė. Kadangi šis balius ir card party yra rengiama labdarybės reikalams, ta Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klubas prašo, kad kitos šio klubo draugijos tą vakarą nieko nerengtų, o atsilankytų pas jas.

P-lė Ona Jokubynaitė į 24 valandas pardavė penkias kvartetas tikietų. Kas ją gali "subyti?"

Pirmadienio vakare, rugsėjo 16, Svč. Trejybės parapijos choras laikė šokius Crystal Ballroom. Dabartinis miesto majoras Chas Loveland, kuris vėl kandidatuoja į miesto majorą, davė visus gerimus. Panelė Ona Jokubynaitė kalbėjo ir patarė balsuoti už jį.

Jurgis Skučas, jaunas Wilkes-Barre vyrukas, laiko garadžių Hotel Sterling kieme. Lietuviai atvažiuojant į Hotel Sterling parengimus, kurie pasistato savo automobilius pas svetimtąčius, turėtų nepamiršti saviškį lietuvių ir pastatyti savo automobilį pas Jurgį Skučą. Jo vieta randasi Franklin Street šone.

Edwardsvillės ir Kingstono žmonės šią vasarą labai suvargę iš priežasties čia esančios didelės bedarbės. Kuomet kituose apylinkės miesteliuose kasyklos sustojo, Edwardsville stovėjo geriausia, nes Kingston Coal kompanija ir Glen Alden kompanijos Woodward kasyklos dirbdavo gerai. Čia laikai visuomet buvo geri. Šį pavasarį, gegužės mėnesį, Kingston Coal kompanija subankrutavo ir kasyklos uždarė. Darbininkams nei algų neišmokėjo. Woodward kasyklos irgi jau trečias mėnuo nedirba. Žmonės vienas kitą ramina, kad Kingston Coal kompanija diena po dienos pradės dirbti, bet kada tas įvyks — nieks negali pasakyti, nes kompanijos kasyklos yra resyverio rankose.

Buvo laikai, kad šaliūnų įsigyt nebuvo taip lengva. Bet kurie įsigydavo, tie padarė daug pinigų. Dabar laikai kitoki. Šaliūnų įsigyti labai lengva, nes viską gali gauti ant išmokėjimo, bet dabar eis pas jį gerti. Tų šaliūnų dabar priviso gana daug ir tie draugai išsiskirsto po visus šaliūnus ir tokiu būdu biznio nelieka. Tie šaliūninkai vargsta. Žiūrėk, viena, tai kitą už randas, tai už skolas išlicituoja.

Lietuviai visko mokinasi iš svetimtųjų, net ir meilės dalykuose. Žiūrėkit, Scrantone, Juozas Janušaitis užpyko, kad jo buvusi mergina atsisakė už jo ištekti — nušovė ją ir pats save.

Baisus tu dalykas, kas tamo Kingstone darosi. Kingstoniečių klebonas kun. J. V. Inčičūra yra išvažiavęs į Lietuvą; grįžta kitą mėnesį, tai kingstoniečiai šturmo rengia jo priimtuvėms bankietą. Nors žmonės čia ir nedirba ir dar nėra žinios, kuomet klebonas sugrįš, bet bankietas yra rengiamas.

Yra žmonių, kurie įvairiai viestas muša. Aną dieną einu New Alexander St. Žiūriu Mrs. H. prisirišius vištą virve laiko, o vaikas su kirviu gaudosi tą vištą, kad jai galvą nukirsti. Girdi, kuomet višta pririšta, tai nepabėgsianti. Kuomet tą vištą užkirto, tai užkojų pakabino ant tvoros. Kuomet kraujas nubėga, tai geresnė esanti vištos mėsa.

Gerai žinomo Wilkes-Barre biznieriaus Vilimo Mekelio sūnus Bill pereitą šeštadienį, rugsėjo 14, išvažiavo į Valley Forge Military Academy College.

Mato Žemaičio, Wilkes-Barre parapijos duobkasio sūnus Juozas Žemaitis šį pavasarį užbaigė Mahlenburg College, Allentown, mokytojo kursą. Šią savaitę išvažiavo į Catholic University, Washington, D. C., mokyti vadinamą "social work," kad likti profesorium.

Vytautas Navikas, Antano Naviko, "Garso" linotipisto sūnus, šeštadienį, rugsėjo 14, išvažiavo į Bucknell kolegiją, Lewisburg, Pa. P-nas J. B. Šaliūnas savo automobiliu vežė visą Navikų šeimyną.

J. Kupris, Maikio Kuprio sūnus, šią savaitę išvažiavo į State College, Blumburg, Pa.

Antradienio vakare, rugsėjo 18, p-lė Marė Baigiūtė iš Plymouth'o "gradžiuocino" — užbaigė slaugės mokslą Nesbit Memorial Hospital, Kingstone

Kaimynas: Ar tas jūsų naujas šuo geras namų sargas? Antros kaimynas: Broleli, jeigu naktį išgirsti lauke kokį nepatikimą trūkšimą, jį turi tik prikelti, o loją, kaip pašėlęs.

Vaikinas: Mano miela, aš galiu išskaityti tavo mintį. Jo mylimoji: Tai ko dar lauki?

Šiandien du daugiausia nepatenkinanti pasauli dalykai yra — sriuba ir meilė. Abu greit atšala.

Jeji turi viltį savo žmonoj — tai pasitikejimas. Jeji tavo bučeris turi viltį tavų — tai pasitikejimas. Jeji turi viltį savy — tai klaida.

Geras daiktas būti turtingu, sveiku ir stipriu, bet geriausias daiktas būti mylimu tarpe savo draugu.

Kuomet žmogus pasakoja juokus pats apie save — jie nėra juokingi. Jeigu jie būtų juokingi, jis jų nepasakotų.

Geriausias būdas pamiršti kitų prasikaltimus, tai atsiminti savus.

GRABORIUS P. NOREIKA

Apie graborių Noreiką, pasakoti tiesų reikia, jisai pulkus lietuvių blogo, tau nepadarys.

Scrantoniečiams jei ko reikia — Eikit vist pas Noreiką, Jis kiekvieną suramys, Kožnam gero padarys.

Eikit vist pas Noreiką — Eikit greičiau pas Noreiką, Jis bažnyčion greit nuves Ir kuniga tau suras.

Jeji krikštynos kur nors būna, Tai tik surask greičiau kūną, Kur reikės tave nuvest, Arba kunigą parvest.

Jeji graboriaus jau kam reikia — Atsimink apie Noreiką, Jis gražiausia pašarvos Ir kur nori palaidos.

Mat, Noreika katalikas, Ir nėra koksa lupikas, Jis pigiausia patarnaus Ir nei vieno neapgaus.

Scrantoniečiams jei ko reikia — Eikit vist pas Noreiką, Jis nei vieno neapgaus, Visiems lygiai patarnaus.

K. A. Karsokas

ABISINIJOS FINANSAI

Abisinija turi sidabro valiutą. Toji valiuta pagrįsta ne banko įstatymu, bet remiasi vien tik tradicija. Nuostabiausia tai, kad Abisinijos piniginis vienetas yra Austrijos Marijos Terezijos taleris, kurį specialiai Abisinijai Viena gamina nuo 1751 m. Tojo talerio vertė maždaug 1,75 lt. Kiek tokių talerių Abisinijoje yra apyvartoj, niekas negali pasakyti, lygiai, kaip niekada nėra buvę tiksliai surašyti ir tos šalies gyventojai.

Abisinijos tautos turtus apskaičiuoti nepaprastai sunku dėl tos pačios priežasties — dėl statistinių davinų stokos. Užtat apskaičiuoti, imamas štai kokių būdu. Nustatyta, kad vietinis gyventojas su vienu taleriu gali išmisti visą mėnesį. Taigi, prie tenyškio pragyvenimo lygio metams vienam žmogui gali pragyvenimui pakakti 12 talerių. Kas per metus pajamų turi 90 turkų svarų, tas abisinų akyse jau yra pasiturįs žmogus. Reikia atminti, kad už suaugusį galviją ten moka apie 6 turkų svarus, ir kad apskritai produktai ten yra nepaprastai pigūs. Tiesa, yra Abisinijoje ir labai turtingų kunigaikščių ir kilmingųjų, tačiau jų netiek jau daug.

Šitokiu metodu apskaičiavus Abisinijos finansus gauname, kad karui kilus Abisinijos išdas galėtų tam reikalui disponuoti 20 milijonų talerių. O rimtam karui "okia suma, šiaip ar taip, permaža. Tiesa, Abisinija, būdama didelių ateities galimybių šalis, atiduoda koncesijas kitų kraštų bendrovėms ir tokiu būdu sutraukia nemaža kapitalų. Girdėti, kad Abisinijos pasiuntinys Londone noris gauti paskolą iš Anglijos. Kalbama ir apie Japonijos paskolą Abisinijai.

Churchville, Pa.—Rugsėjo 1-ta Reading kompanijos traukinis suvažinėjo automobiliu. Žuvo šeši žmonės iš kurių penki buvo iš vienos Otto G. Schoenfeld šeiminyns, iš South Langhorne, Pa.

VOKIEČIŲ PERSEKIOJAMA PASIKORĖ

Šiomis dienomis atbėgo iš Vokietijos į Klaipėdos kraštą pirklys H. Priežastys emigracijos šokios: pirklys H., kuris yra žydiško tikėjimo, jau žmogus apie 50 metų, turėjo ilgus dešimtmečius viename Prūsijos mieste savo krautuvę. Prieš 13 metų mirė jo žmona ir tarnaitė, kuri jau tuokart tarnavo, liko pas šią pirklių gospadinaiti bei vaikus auklėti. Viskas ėjo išsius 13 metų gerai. Dabar, siaučiant Vokietijoje žydu persekiojimui, buvo tuo paliesta ir kalbama tarnaitė. Vieną gerą dieną atvyko pas pirklių H. SS vyrai, sučiupo krikščionišką tarnaitę, išvilko ją gatvėn, užkabino ant kaklo plakatą su žeminančiu užrašu ir vadžiojo ją po gatvę. Po poros valandų tarnaitė paleido šakydami, kad kitą dieną jie vėl ateis ir tą patį pakartos. Jeizu tarnaitė paliks pas žydišką pirklių tarnauti. Tarnaitė, nebevaldama tokį biauų žeminimą pernešti, nuėjusi į malkų stalą pasikorė. Pirklys H., bijodamas visu tolimesnių kankinimų pabėgo iš Vokietijos. Jis atlikęs bausmę už nelegalų sienos perėjimą, iškeliaus į kitą kraštą.

PARENGIMAI

DIDELIŲ BALIŲ rengia Wilkes-Barre Lietuvių Progresyvis Klubas šeštadienio vakare, spalį 19, 1935, Crystal Ballroom, 325 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa. Bus gera muzika. Įžanga tik 25c.

PRIEŠRINKIMINIUS ŠOKIUS (Pre-Election Dance) rengia SLA 115 kp. šeštadienio vakare, lapkričio 2, 1935, Crystal Ballroom, 325 East Market St., Wilkes-Barre. Bus gera muzika šokiams. Prasidės 7-tą val. vakare. Įžanga 25c.

CARD PARTY IR BINGO rengia Kingstono Sv. Marijos parapijos Ladies' Aid dr. Ja. Bus sekmadienio vakare, spalį 20-tą, 1935, Sv. Marijos parapijos salėj. Įžanga tik 25 centai. Bus duodama užkandžiai.

KAUKIŲ ŠOKIUS rengia Bedarbių Leagos Blackman Branch No. 27. Bus antradienio vakare, lapkričio 29, Sv. Rožancavos parapijos salėj, Charles St., Ashley, Pa. Gros Clem Kerpet's Polka Dots. Įžanga 25c.

METINĮ KAUKIŲ BALIŲ rengia Luzerne Sv. Onos lietuvių parapijos choras antradienį, spalį 24, 1935, Ideal Ballroom, 80 Main St., Luzerne, Pa. Gros Cavaliers orkestras. Bus duodamos dovanos jdomiausia apsirngusiems. Įžanga 35c.

MORRIS
SQUARE DEAL
Custom Built
GLASSES

SOUVEEKLY
Is All You Need To
Save Your Eyes

Nešiotite vieno arba
dviejų fokusų (by focal)
akinius.

Akis
egzaminuojam
dykai

**Your CREDIT
is Good Here**

MORRIS
Square Deal Optical Shop
70-5 MAIN-70

GEORGE'S HOTELS

Nakvojimui svarios, minkštos lovos. Žmogus kainos. Greitas ir malonus patarnavimas. Prieš pat geležinkelio stotį.

Tęskyt numerį:

**88 East Market Street
Wilkes-Barre, Pa.
Jurgis Vaiškis, Savininkas**

ADVOKATAS JONAS S. LOPATTO, rugsėjo 17-tos balsavime laimėjęs nominaciją Luzerne apskrities Register of Wills ofisan demokratų tikietu.